

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Агенција за осигурање Републике Српске
Бања Лука
Бана Милосављевића 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
тел/факс: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka
St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail:kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

ИЗВЈЕШТАЈ
о стању сектора осигурања у Републици Српској
за период од 01.01.2021. до 31.12.2021. године

Број: УО- 14/22
Датум: 07.06.2022. године

Бања Лука, мај 2022. године

САДРЖАЈ

УВОДНА РИЈЕЧ	5
1. СТРУКТУРА СЕКТОРА	7
2. ОСИГУРАЊЕ	8
2.1. Тржиште осигурања.....	8
2.1.1. Учесници на тржишту осигурања	8
2.1.1.1. Друштва за осигурање.....	8
2.1.1.2. Заступници и брокери у осигурању	10
2.1.1.3. Заштитни фонд Републике Српске	10
2.1.1.4. Овлашћени актуари	11
2.1.2. Показатељи развијености тржишта осигурања.....	11
2.1.3. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске	12
2.1.4. Тржишна структура и концентрација	13
2.1.5. Обрачуната премија по друштвима за осигурање	15
2.1.5.1. Обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској	15
2.1.5.2. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ	19
2.1.6. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању	20
2.1.6.1. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту осигурања у Републици Српској.....	20
2.1.6.2. Премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачуната путем заступника и брокера у осигурању	21
2.2. Билансна структура.....	23
2.2.1. Биланс стања.....	23
2.2.2. Биланс успјеха.....	28
2.2.3. Консолидовани финансијски извјештаји.....	31
2.3. Финансијски и технички показатељи.....	31
2.3.1. Испуњавање захтјева адекватности капитала	31
2.3.2. Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе	33
2.3.2.1. Укупно обрачунате техничке резерве.....	33
2.3.2.2. Обрачун и средства за покриће техничких резерви неживотних осигурања.....	34
2.3.2.3. Обрачун и средства за покриће техничких резерви животних осигурања.....	35
2.3.3. Компаративни преглед кључних показатеља.....	37
2.3.4. Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурања	38
2.3.5. Технички резултат	40
2.3.6. Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио	40
2.3.7. Показатељи рентабилности.....	41
2.3.8. Остали показатељи пословања	41
3. ДОБРОВОЉНО ПЕНЗИЈСКО ОСИГУРАЊЕ	43
3.1.1. Друштво за управљање добровољним пензијским фондом	43
3.1.2. Добровољни пензијски фонд	46

Табеле

Табела 1: Друштва за осигурање из Републике Српске	8
Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање из РС	9
Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање из РС.....	9
Табела 4: Одштетни захтјеви према Заштитном фонду	11
Табела 5: Премија и макроекономски показатељи	12
Табела 6: Премија осигурања обрачуната на тржишту РС	12
Табела 7: Обрачуната премија на тржишту осигурања у РС, према врстама осигурања	13
Табела 8: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ на тржишту Републике Српске.....	13
Табела 9: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске, према реег групама	14
Табела 10: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС.....	15
Табела 11: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС у ФБиХ	16
Табела 12: Укупно обрачуната премија друштава за осигурање из РС, према врстама осигурања.....	17
Табела 13: Обрачуната премија по филијалама друштава за осигурање из ФБиХ	19
Табела 14: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске	20
Табела 15: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања.....	21
Табела 16: Премија друштава за осигурање обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања.....	22
Табела 17: Актива – укупно за сва друштва за осигурање из РС.....	23
Табела 18: Пасива –укупно за сва друштва за осигурање из РС	25
Табела 19: Биланс успјеха – укупно за сва друштва за осигурање из РС	28
Табела 20: Испуњавање захтјева адекватности капитала	32
Табела 21: Износ укупно исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања.....	38
Табела 22: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања.....	39
Табела 23: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за осигурање од одговорности за моторна возила	39
Табела 24: Технички резултат.....	40
Табела 25: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио	41
Табела 26: Показатељи рентабилности.....	41
Табела 27: Остали показатељи пословања	42
Табела 28: Биланс стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом	43
Табела 29: Биланс успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом..	44

Табела 30: Биланс стања добровољног пензијског фонда	46
Табела 31: Биланс успјеха добровољног пензијског фонда.....	47

Графикони

Графикон 1: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС.....	16
Графикон 2: Кумулативна стопа раста укупно обрачунате премије друштава за осигурање из РС	18
Графикон 3: Укупно обрачуната премија друштава за осигурање из РС, према врстама осигурања.....	18
Графикон 4: Укупно обрачуната премија неживотних осигурања друштава за осигурање из РС	18
Графикон 5: Структура пословне активе друштава за осигурање из РС	24
Графикон 6: Структура пословне пасиве друштава за осигурање из РС	26
Графикон 7: Капитал друштава за осигурање из РС	27
Графикон 8: Укупно обрачунате техничке резерве свих друштава за осигурање из РС	33
Графикон 9: Укупно обрачунате техничке резерве неживотних осигурања	34
Графикон 10: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима за осигурање из РС	34
Графикон 11: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања.....	35
Графикон 12: Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања	36
Графикон 13: Преглед обрачунатих техничких резерви животног осигурања по друштвима за осигурање из РС	36
Графикон 14: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања.....	37
Графикон 15: Кретање обрачунатих техничких резерви, акцијског капитала и обрачунате премије.....	37
Графикон 16: Укупно исплаћене обавезе из осигурања (животна и неживотна осигурања)	38

УВОДНА РИЈЕЧ

Извјештај о стању сектора осигурања у Републици Српској за 2021. годину садржи информације о стању у осигурању и добровољном пензијском осигурању, а припремљен је на основу финансијских, ревизорских, актуарских и других извјештаја, које учесници на тржишту осигурања и добровољног пензијског осигурања, у складу са прописима, достављају Агенцији за осигурање Републике Српске.

У 2021. години, на тржишту осигурања Републике Српске пословала су 24 друштва за осигурање, од којих је 14 имало сједиште у Републици Српској, а 10 у Федерацији БиХ, која су послове осигурања обављала путем регистроване филијале у Републици Српској. Herfindahl Hirschman-ов индекс и чињеница да 17 друштава за осигурање има појединачно учешће у укупној премији мање од 5% указују да на тржишту осигурања у Републици Српској постоји прилично јака конкуренција. Повећана конкуренција на тржишту осигурања, посматрана кроз број друштава за осигурање, уз доминатно учешће премије осигурања од одговорности за моторна возила, може угрозити стабилност сектора осигурања.

Укупно обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске износила је 258,1 милион КМ. У односу на претходну годину, укупно обрачуната премија била је већа за 8,3%, при чему је, на тржишту Републике Српске, премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској повећана за 5,8%, а премија филијала друштава из ФБиХ, за 16,2%. Премија неживотних осигурања била је већа за 6,3%, а премија животних осигурања за 16,7%. Путем заступника и брокера, на тржишту осигурања Републике Српске, обрачунато је 30,1% премије.

У вези пословања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, а које укључује пословање и у ФБиХ, треба истаћи да је обрачуната премија била већа за 8,3%, и износила је 245,6 милиона КМ. Нето резултат периода је добитак у износу од 30,4 милиона КМ, који је резултирао стопом поврата на капитал од 18,5%. Дванаест друштава за осигурање је исказало нето добитак у износу од 33,1 милион КМ, док су два друштва исказала нето губитак у износу од 2,7 милиона КМ. Вриједност комбинованог рачуна је била испод 100, што значи да је остварен позитиван резултат из послова осигурања, као и да је премија била довољна за покриће обавеза из уговора о осигурању. Осигураницима, трећим оштећеним лицима и корисницима по основу уговора о осигурању исплаћено је 84,8 милиона КМ или 8,4% више у односу на претходну годину. Није било значајнијих промјена у вриједности стопа ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања. Укупна билансна сума је повећана за 6,2%, при чему су капитал, обрачунате техничке резерве, математичка резерва и резерва за учешће у добити заједно чиниле 92,1% укупне пасиве друштава за осигурање, што је у складу са принципима обављања дјелатности осигурања и указује на низак ниво обавеза сектора.

Солвентност сектора осигурања посматрана кроз испуњавање захтјева адекватности капитала, покриће обрачунатих техничких резерви, те рачуна солвентности је била на задовољавајућем нивоу. Коефицијент опште ликвидности на нивоу сектора је био већи од 1, што одражава способност измирења обавеза у року доспјећа.

Дјелатност добровољног пензијског осигурања обављало је једно друштво за управљање добровољним пензијским фондом. Са стањем на дан 31.12.2021. године, укупан број активних чланова добровољног пензијског фонда је био 33.321, што је за 13,4% више у односу на исти дан претходне године. Од укупног броја активних чланова, 96,4% чланова је приступило путем пензијских планова јавних предузећа и институција. Просјечна старост чланова добровољног пензијског фонда била је 46,6 година. Улагања у обвезнице чинило је 85,9% укупних улагања добровољног пензијског фонда, а нето вриједност имовине износила је 17,4 милиона КМ и порасла је за 2 пута, усљед повећања броја чланова.

в.д. директора,
Драженка Јањанин

1. СТРУКТУРА СЕКТОРА

У овом извјештају, сектор осигурања обухвата дјелатност осигурања (у даљем тексту: осигурање) и дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима (у даљем тексту: добровољно пензијско осигурање).

Према Закону о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 и 58/19) дјелатност осигурања је дјелатност закључивања и извршавања уговора о осигурању и реосигурању, те дјелатност посредника и заступника у осигурању. Поред тога, овим законом је регулисано оснивање, пословање, надзор и престанак рада друштава за осигурање и филијала друштава за осигурање из ФБиХ, те је основана Агенција за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција). Друштва за осигурање могу обављати осигурање, као искључиву дјелатност. Такође, законски оквир осигурања чине и:

- Закон о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17), којим су уређена правила за обављање заступања и посредовања у осигурању и реосигурању, услови за издавање и престанак важења овлашћења и дозвола у овом сегменту, те надзор над обављањем заступања и посредовања у осигурању и реосигурању и
- Закон о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15 и 78/20), којим су прописане врсте обавезних осигурања у саобраћају, те правила њиховог обављања.

Према Закону о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/09 и 107/19), друштва за управљање добровољним пензијским фондовима обављају дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима и другим пензијским фондовима основаним у складу са посебним законима. Такође, овим законом је регулисано организовање и управљање добровољним пензијским фондовима, оснивање, дјелатност и пословање друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, послови и обавезе кастоди банке, надлежност Агенције у регулисању и вршењу надзора над друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима, организовање пензијских планова и друга питања од значаја за функционисање добровољних пензијских фондова.

Обављање осигурања и добровољног пензијског осигурања регулисано је и подзаконским актима које доноси Агенција.

Закони и подзаконски акти којим је уређен сектор осигурања, доступни су и на интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba).

2. ОСИГУРАЊЕ

2.1. Тржиште осигурања

2.1.1. Учесници на тржишту осигурања

Учесници на тржишту осигурања, под надзором Агенције, су: друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, филијале друштава за осигурање из ФБиХ, заступници и брокери у осигурању, те Заштитни фонд Републике Српске и овлашћени актуари.

2.1.1.1. Друштва за осигурање

На тржишту осигурања Републике Српске, у 2021. години, пословало је 14 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, која су према дјелатности осигурања, сједишту и стању већинског власништва, на дан 31.12.2021. године, представљена у наредној табели.

Табела 1: Друштва за осигурање из Републике Српске

Р.Б.	Назив друштва за осигурање	Сједиште	Већинско власништво
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА			
1.	Д.Д. Брчко гас осигурање	Брчко	домаће
2.	Дрина осигурање а.д.	Милићи	домаће
3.	Дунав осигурање а.д.	Бања Лука	страно
4.	Еурос осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
5.	Крајина осигурање а.д.	Бања Лука	страно
6.	Микрофин осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
7.	Нешковић осигурање а.д.	Бијељина	домаће
8.	Осигурање Аура а.д.	Бања Лука	домаће
9.	Осигурање Гарант д.д.	Брчко	домаће
10.	Премиум осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
11.	САС-СуперП ОСИГУРАЊЕ а.д.	Бијељина	домаће
12.	Триглав осигурање а.д.	Бања Лука	страно
ЖИВОТНА И НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА (КОМПОЗИТНА ДРУШТВА)			
13.	Grawe осигурање а.д.	Бања Лука	страно
14.	Wiener осигурање а.д.	Бања Лука	страно

Извор: Централни регистар ХОВ

Од 14 друштава за осигурање, која имају сједиште у Републици Српској, 12 је регистровано за обављање дјелатности неживотних осигурања, а 2 друштва за осигурање за обављање дјелатности неживотних и животних осигурања (композитна друштва за осигурање), при чему је 9¹ друштава за осигурање пословало путем филијале у ФБиХ.

У 2021. години, на тржишту осигурања Републике Српске, пословало је и 10 филијала друштава за осигурање из ФБиХ.

¹ У овом извјештајном периоду, једно друштво за осигурање са сједиштем у Републици Српској је престало да обавља дјелатност на тржишту ФБиХ. Стога на дан 31.12.2021. године 8 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској је обављало дјелатност путем филијале у ФБиХ.

Структура власништва

Према структури власништва, са стањем на дан 31.12.2021. године, 9 друштава за осигурање је било у већинском домаћем власништву, док је 5 друштава за осигурање било у већинском страном власништву.

Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање из РС

Власништво	Број друштава за осигурање	Учешће у укупном капиталу	Учешће у укупној активи	Учешће у фактурисаној премији
Већинско домаће власништво	9	58,6%	40,4%	55,6%
Већинско страно власништво	5	41,4%	59,6%	44,4%
УКУПНО	14	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и Централни регистар ХОВ

Друштва са већинским страним капиталом су учествовала у укупном капиталу са 41,4%. На друштва за осигурање са већинским страним капиталом односи се 59,6% укупне активе и 44,4% фактурисане премије.

Према Извјештају Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука - книзи акционара, државни капитал је евидентиран у Крајина осигурању а.д. Бања Лука са учешћем 34,9%.

Људски ресурси

На дан 31.12.2021. године, у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској било је запослено 1.572 радника. Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање представљени су у наредној табели.

Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање из РС

КВАЛИФИКАЦИЈА	31.12.2019.		31.12.2020.		31.12.2021.		Индекс 2021/20
	Број	%	Број	%	Број	%	
НК	8	0,5	7	0,4	5	0,3	71,4
ПК	0	0,0	0	0,0	0	0,0	
НС	0	0,0	0	0,0	0	0,0	
КВ	60	3,9	51	3,2	62	3,9	121,6
ССС	790	50,9	836	52,7	815	51,9	97,5
ВКВ	5	0,3	4	0,3	2	0,1	50,0
ВШС	75	4,8	78	4,9	67	4,3	85,9
ВСС	584	37,6	578	36,4	590	37,6	102,1
МР	28	1,8	31	2,0	29	1,8	93,5
ДР	3	0,2	1	0,1	2	0,1	200,0
У К У П Н О	1.553	100,0	1.586	100,0	1.572	100,0	99,1

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Поред тога, у филијалама друштава за осигурање из ФБиХ било је запослено 299 радника, у Заштитном фонду Републике Српске 7 радника, а што заједно са запосленима у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској чини 1.878 радника. Такође, на тржишту осигурања дјелују и заступници и брокери у осигурању (физичка лица), те овлашћени актуари, а што је приказано у наставку овог поглавља.

2.1.1.2. Заступници и брокери у осигурању

Закључно са даном 31.12.2021. године, у Регистар заступника и брокера у осигурању код Агенције било је уписано:

- 552 заступника у осигурању – физичка лица, од чега их је 41 регистровало предузетничке радње,
- 18 друштава за заступање у осигурању са сједиштем у Републици Српској (укључујући Поште Српске, микрокредитна друштва и банке) и 4 филијале друштава за заступање из ФБиХ,
- 19 брокера у осигурању – физичка лица,
- 5 брокерских друштава са сједиштем у Републици Српској и 2 филијале брокерских друштава из ФБиХ.

На интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba) доступан је актуелни извод из регистара заступника и брокера у осигурању.

У 2021. години, Агенција је организовала едукацију и одржала један редовни и један ванредни испитни рок за полагање стручног испита, који је потребан за добијање овлашћења за обављање послова заступника у осигурању и брокера у осигурању. Стручни испит је положио укупно 51 кандидат.

2.1.1.3. Заштитни фонд Републике Српске

Заштитни фонд Републике Српске (у даљем тексту: Заштитни фонд) основан је Законом о обавезном осигурању за моторна возила и осталим обавезним осигурањима од одговорности – Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске“, број: 102/09), као посебно правно лице. Надлежност Заштитног фонда прописана је Законом о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15 и 78/20). Заштитни фонд је обавезан да извршава обавезу накнаде штете настале на територији Републике Српске трећем оштећеном лицу, ако их проузрокује непознато возило (штете на лицима²) или возило чији власник није закључио уговор о осигурању од аутоодговорности (штете на лицима и стварима). Поред тога, Заштитни фонд је обавезан да извршава и обавезу исплате накнаде оштећеним лицима у случају да није закључен уговор о обавезном осигурању путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја, те штета из основа аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу које нису могле бити надокнађене из стечајне или ликвидационе масе друштва за осигурање.

Сва друштва за осигурање која у Републици Српској обављају послове осигурања од аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја, осим путника у ваздушном саобраћају, обавезно су чланови Заштитног фонда и плаћају допринос Заштитном фонду, сразмјерно обрачунатој премији осигурања од аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја у Републици Српској.

² Уз изузетак прописан чланом 51. став 2. Закона о обавезним осигурањима у саобраћају

Укупно остварени приходи Заштитног фонда, у 2021. години, су износили 3.190.526 КМ и били су мањи за 19,4%, у поређењу са претходном годином, од чега се 88,9% односило на пословне приходе, финансијске приходе 2,8% и остале приходе 8,3%. На смањење пословних прихода утицало је смањење прихода по основу регресних потраживања.

Укупни расходи су износили 2.802.925 КМ и били су мањи за 24,0%, а чинили су их пословни расходи (76,0%), расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања (23,5%) и расходи од усклађивања вриједности имовине (0,5%). На смањење укупних расхода утицало је смањење расхода по основу исправке вриједности и отписа потраживања за 56,0%. Заштитни фонд је остварио вишак прихода над расходима у износу од 387.601 КМ.

У наредној табели дат је преглед рјешавања и исплате одштетних захтјева, који се односе на штете на лицима или имовини у саобраћајним незгодама из надлежности Заштитног фонда.

Табела 4: Одштетни захтјеви према Заштитном фонду

Одштетни захтјеви	2019.	2020.	2021.	Индекс 2021/2020
1. Пријављени у текућем периоду и реактивирани	375	363	309	85,1
2. Пренесени из претходног периода	149	136	102	75,0
3. Укупан број захтјева (1+2)	524	499	411	82,4
4. Одбијени захтјеви	84	95	75	78,9
5. Обрађени захтјеви без одбијених	304	302	235	77,8
6. Број исплаћених захтјева	303	302	235	77,8
7. Износ исплаћених захтјева (КМ)	1.250.284	1.191.099	1.112.275	93,4

Извор: Извјештај Заштитног фонда

Укупан број одштетних захтјева у 2021. години је смањен, па је и износ исплаћених одштетних захтјева био мањи, у односу на претходну годину. Просјечна вриједност исплаћеног одштетног захтјева износила је 4.733 КМ и била је већа за 20,0%.

2.1.1.4. Овлашћени актуари

У складу са међународним стандардима за обављање осигурања од посебне важности је обезбјеђење адекватног броја професионално оспособљених актуара. На дан 31.12.2021. године, у Регистар овлашћених актуара код Агенције било је уписано 38 лица. На интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba) доступан је актуелни извод из Регистра овлашћених актуара.

2.1.2. Показатељи развијености тржишта осигурања

У наредној табели је дат компаративни преглед основних релативних показатеља, везаних за премију, којима се мјери степен развијености тржишта осигурања.

Табела 5: Премија и макроекономски показатељи³

Држава		Премија/број становника (у USD)			Премија/БДП (%)			Животно/укупна премија (%)		
		2018.	2019.	2020.	2018.	2019.	2020.	2018.	2019.	2020.
БиХ	РС	118,8	118,5	122,2	2,1	2,1	2,1	16,7	18,4	19,2
	ФБиХ	133,7	137,5	138,0	2,2	2,3	2,3	21,7	21,9	21,4
Аустрија		2.303,0	2.219,0	2.310,0	4,4	4,4	4,9	32,4	31,1	29,9
Бугарска		212,0	236,0	239,0	2,3	2,4	2,4	14,0	12,2	11,5
Грчка		448,0	441,0	458,0	2,2	2,2	2,6	46,1	46,2	47,3
Мађарска		388,0	402,0	396,0	2,4	2,4	2,5	46,2	44,5	44,2
Румунија		130,0	135,0	141,0	1,1	1,1	1,1	19,9	18,5	17,7
Словенија		1.336,0	1.353,0	1.429,0	4,9	5,0	5,0	30,7	29,9	29,2
Србија		140,0	140,0	154,0	1,9	1,9	2,0	23,5	23,5	21,7
Турска		127,0	131,0	128,0	1,3	1,4	1,5	13,6	15,5	18,9
Хрватска		383,0	390,0	398,0	2,6	2,7	2,9	31,8	29,1	25,3
Чешка		666,0	677,0	676,0	2,8	2,8	2,9	36,6	32,0	30,7

Извор: Статистика тржишта осигурања у БиХ, Републички завод за статистику РС, SwissRe

Учешће премије у БДП било је на приближно истом нивоу као у осталим земљама из окружења са сличним нивоом развоја тржишта осигурања. Премија по становнику и учешће премије животних осигурања у укупној премији је ниско, кроз читав посматрани период.

2.1.3. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске

У наредној табели дат је преглед укупно обрачунате премије на тржишту осигурања у Републици Српској⁴, за 2019, 2020. и 2021. годину.

Табела 6: Премија осигурања обрачуната на тржишту РС

Р.Б.	Субјекти на тржишту РС	Обрачуната премија на тржишту Републике Српске						Индекс 2021/20
		2019.		2020.		2021.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
1.	ДРУШТВА ИЗ РС	183.064.663	77,4	181.422.362	76,1	191.995.945	74,4	105,8
1.1.	Неживотна осигурања	159.762.974	67,5	157.116.037	65,9	165.668.950	64,2	105,4
1.2.	Животна осигурања	23.301.689	9,9	24.306.325	10,2	26.326.995	10,2	108,3
2.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ИЗ ФБиХ	53.572.212	22,6	56.872.581	23,9	66.092.689	25,6	116,2
2.1.	Неживотна осигурања	33.437.624	14,1	35.542.125	14,9	39.161.754	15,2	110,2
2.2.	Животна осигурања	20.134.588	8,5	21.330.456	9,0	26.930.935	10,4	126,3
УКУПНО		236.636.875	100,0	238.294.943	100,0	258.088.634	100,0	108,3

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

³ У периоду израде овог извјештаја није била доступна компаративна статистика за 2021. годину.

⁴ Укупно обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске је обрачуната на начин да је укупна премија коју су обрачунала друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, умањена за премију коју су та друштва обрачунала у ФБиХ и увећана за премију коју су филијале друштва за осигурање са сједиштем у ФБиХ обрачунала у Републици Српској.

Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске, у периоду 01.01. до 31.12.2021. године, износила је 258.088.634 КМ и била је већа, у односу на исти период претходне године, за 19.793.691 КМ или 8,3%. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање из ФБиХ већа је за 16,2%, док је обрачуната премија друштава за осигурање из Републике Српске већа за 5,8%.

У сљедећој табели је представљена структура обрачунате премије на тржишту осигурања у Републици Српској, према врстама осигурања, за 2019, 2020. и 2021. годину.

Табела 7: Обрачуната премија на тржишту осигурања у РС, према врстама осигурања

Врста осигурања	2019.		2020.		2021.		Индекс 2021/20
	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
Осигурање незгоде	18.035.956	7,6	13.822.492	5,8	14.248.749	5,6	103,1
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	18.268.828	7,7	18.361.681	7,7	20.236.360	7,8	110,2
Осигурање имовине од пожара и природних сила	8.638.276	3,7	8.340.874	3,5	9.051.057	3,5	108,5
Осигурање осталих штета на имовини	9.561.528	4,0	9.609.346	4,0	9.798.332	3,8	102,0
Осигурање од одговорности за моторна возила	131.650.038	55,6	135.408.942	56,8	142.120.068	55,1	105,0
Остало	7.045.972	3,0	7.114.827	3,0	9.376.139	3,6	131,8
Укупно неживотна осигурања	193.200.598	81,6	192.658.162	80,8	204.830.704	79,4	106,3
Животно осигурање	43.436.277	18,4	45.636.781	19,2	53.257.930	20,6	116,7
Укупно	236.636.875	100,0	238.294.943	100,0	258.088.634	100,0	108,3

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Од обрачунате премије на тржишту осигурања Републике Српске у 2021. години, на премију неживотних осигурања односило се 204.830.704 КМ или 79,4%, док је обрачуната премија животних осигурања износила 53.257.930 КМ или 20,6%. У односу на претходну годину, обрачуната премија неживотних осигурања је већа за 6,3%, а премија животних осигурања за 16,7%.

2.1.4. Тржишна структура и концентрација

Учешће друштава за осигурање са сједиштем Републици Српској и филијала друштава за осигурање из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске приказано је у наредној табели.

Табела 8: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске			
	Друштво за осигурање из РС / Филијале друштава из ФБиХ	2019.	2020.	2021.
1.	Атос осигурање а.д.	5,1%	-	-
2.	Д.Д. Брчко гас осигурање	4,5%	4,8%	4,4%
3.	Граве осигурање а.д.	8,9%	13,8%	13,8%
4.	Дрина осигурање а.д.	8,7%	8,5%	7,6%
5.	Дунав осигурање а.д.	7,5%	7,0%	6,8%
6.	Еурос осигурање а.д.	3,7%	4,0%	3,7%
7.	Wiener осигурање а.д.	8,2%	7,0%	7,0%

Р.Б.	Учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске			
	Друштво за осигурање из РС / Филијале друштава из ФБиХ	2019.	2020.	2021.
8.	Крајина осигурање а.д.	1,9%	1,8%	1,6%
9.	Микрофин осигурање а.д.	3,2%	3,2%	3,3%
10.	Нешковић осигурање а.д.	7,2%	6,8%	6,5%
11.	Осигурање Аура а.д.	6,1%	6,5%	6,6%
12.	Osiguranje Garant a.d.	4,5%	4,6%	4,5%
13.	Премиум осигурање а.д.	1,6%	2,0%	2,9%
14.	САС-СуперП осигурање а.д.	1,6%	1,5%	1,3%
15.	Триглав осигурање а.д.	4,7%	4,7%	4,5%
16.	Аса осигурање д.д.	2,6%	3,1%	3,3%
17.	Adriatic osiguranje d.d.	2,6%	2,8%	2,6%
18.	Camelija osiguranje d.d.	0,2%	0,3%	0,4%
19.	Central osiguranje d.d.	1,3%	1,4%	1,5%
20.	Croatia osiguranje d.d.	1,0%	0,6%	0,7%
21.	Grawe osiguranje d.d.	0,0%	-	-
22.	Euroherc osiguranje d.d.	3,2%	3,2%	2,9%
23.	SARAJEVO osiguranje d.d.	1,1%	1,4%	1,5%
24.	Vienna osiguranjed.d.	3,8%	3,8%	3,6%
25.	UNIQA osiguranje d.d.	6,0%	5,9%	7,0%
26.	Триглав осигурање д.д.	0,8%	1,4%	2,1%
	УКУПНО	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

У сљедећем прегледу дат је степен концентрације тржишта осигурања у Републици Српској, по реер групама, из којег се види да није било промјена броја друштава за осигурање по реер групама, те да ни једно друштво за осигурање није остварило учешће у укупно обрачунатој премији веће од 15%.

Табела 9: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске, према реер групама

Учешће	Учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупној премији на тржишту Републике Српске према реер групама					
	2019.		2020.		2021.	
	Укупно учешће	Број друштава за осигурање	Укупно учешће	Број друштава за осигурање	Укупно учешће	Број друштава за осигурање
до 5%	42,4%	18	44,6%	17	44,8%	17
5-10%	57,6%	8	41,6%	6	41,4%	6
10-15%	0,0%	0	13,8%	1	13,8%	1
преко 15%	0,0%	0	0,0%	0	0	0

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Herfindahl Hirschman–ов индекс представља, такође, мјеру концентрације тржишта и израчунава се као збир квадрата појединачног учешћа сваког друштва за осигурање у односу на остварену премију. Овај индекс узима у обзир релативну величину и расподјелу друштава на тржишту, те уколико је тржиште монополистичко, постоји и већа тржишна концентрација, односно мања конкуренција. Индекс се повећава уколико се смањује број друштава учесника на тржишту, а у исто вријеме разлика у величини међу њима је све већа. Уколико би постојало само једно друштво које се бави осигурањем, индекс би износио 10.000 (учешће на тржишту 100%, односно индекс је $100 \cdot 100 = 10.000$). У супротном случају, уколико би било много друштава са сразмјерно

ниским учешћем, око 0%, индекс би био близу 0, што би указивало да на тржишту постоји савршена конкуренција. Ако је Herfindahl Hirschman-ов индекс између 1.000 и 1.800 сматра се да на тржишту постоји умјерена концентрација. С обзиром да је Herfindahl Hirschman-ов индекс у 2021. години износио 622 поена, може се закључити да је на тржишту осигурања Републике Српске постојала прилично јака конкуренција.

2.1.5. Обрачуната премија по друштвима за осигурање

2.1.5.1. Обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској

Укупно обрачуната премија, у периоду 01.01. до 31.12.2021. године, друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, укључујући и премију коју су ова друштва за осигурање обрачунала на тржишту осигурања ФБиХ, износила је 245.614.728 КМ (од чега 191.995.945 КМ у Републици Српској, а 53.618.783 КМ у ФБиХ). У односу на исти период претходне године, обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској била је већа за 18.843.994 КМ или 8,3%.

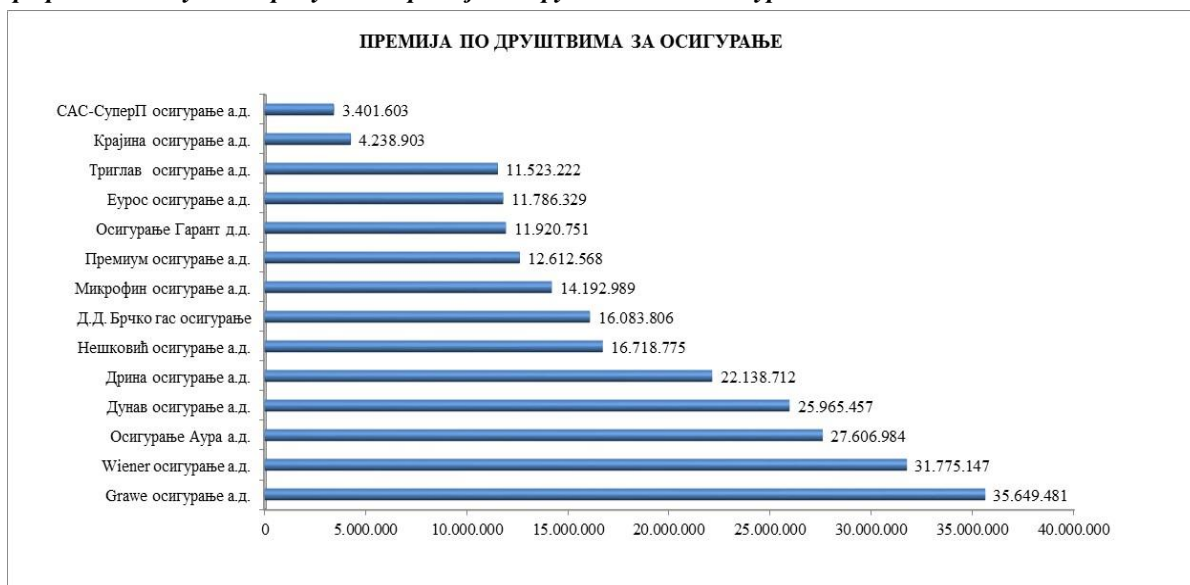
У наредној табели приказана је обрачуната премија по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској, за 2019, 2020. и 2021. годину.

Табела 10: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА У РС	Обрачуната премија						Индекс 2021/20
		2019.		2020.		2021.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА							
1.	Атос осигурање а.д.	15.362.956	6,7					
2.	Д.Д. Брчко гас осигурање	15.811.621	6,9	16.578.043	7,3	16.083.806	6,5	97,0
3.	Grawe осигурање а.д.	20.014	0,0	9.959.302	4,4	10.778.553	4,4	108,2
4.	Дрина осигурање а.д.	23.448.281	10,2	23.045.841	10,2	22.138.712	9,0	96,1
5.	Дунав осигурање а.д.	23.227.107	10,1	23.617.908	10,4	25.965.457	10,6	109,9
6.	Еурос осигурање а.д.	10.583.654	4,6	11.135.097	4,9	11.786.329	4,8	105,8
7.	Wiener осигурање а.д.	28.444.301	12,3	25.652.585	11,3	29.117.354	11,9	113,5
8.	Крајина осигурање а.д.	4.463.153	1,9	4.401.240	1,9	4.238.903	1,7	96,3
9.	Микрофин осигурање а.д.	11.289.298	4,9	11.645.609	5,1	14.192.989	5,8	121,9
10.	Нешковић осигурање а.д.	16.937.270	7,3	16.235.462	7,2	16.718.775	6,8	103,0
11.	Осигурање Аура а.д.	23.481.473	10,2	24.230.036	10,7	27.606.984	11,2	113,9
12.	Осигурање Гарант д.д.	10.619.160	4,6	11.225.944	5,0	11.920.751	4,9	106,2
13.	Премиум осигурање а.д.	7.345.465	3,2	8.768.640	3,9	12.612.568	5,1	143,8
14.	САС-СуперП осигурање а.д.	3.860.700	1,7	3.487.593	1,5	3.401.603	1,4	97,5
15.	Триглав осигурање а.д.	11.185.084	4,8	11.153.030	4,9	11.523.222	4,7	103,3
	УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	206.079.537	89,3	201.136.330	88,7	218.086.007	88,8	108,4
	ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА							
1.	Grawe осигурање а.д.	21.133.698	9,2	23.021.827	10,1	24.870.928	10,1	108,0
2.	Дунав осигурање а.д.	661.638	0,3					
3.	Wiener осигурање а.д.	2.884.412	1,2	2.612.577	1,2	2.657.793	1,1	101,7
	УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	24.679.749	10,7	25.634.404	11,3	27.528.721	11,2	107,4
	УКУПНА ПРЕМИЈА	230.759.286	100,0	226.770.734	100,0	245.614.728	100,0	108,3

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 1: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредној табели дат је преглед премије по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунате у ФБиХ, за 2019, 2020. и 2021. годину.

Табела 11: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС у ФБиХ

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА	Обрачуната премија						ИНДЕКС 2021/20
		2019.		2020.		2021.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Атос осигурање а.д.	3.236.858	6,8	-		-		
2.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	5.169.539	10,8	5.256.912	11,6	4.713.681	8,8	89,7
3.	Дрина осигурање а.д.	2.941.914	6,2	2.825.929	6,2	2.543.983	4,7	90,0
4.	Дунав осигурање а.д.	6.178.151	13,0	6.850.417	15,1	8.461.470	15,8	123,5
5.	Wiener осигурање а.д.	10.577.543	22,2	10.327.928	22,8	12.614.177	23,5	122,1
6.	Микрофин осигурање а.д.	3.714.252	7,8	3.958.064	8,7	5.774.772	10,8	145,9
7.	Осигурање Аура а.д.	9.113.171	19,1	8.799.719	19,4	10.541.533	19,7	119,8
8.	Премиум осигурање а.д.	3.604.013	7,6	4.035.316	8,9	5.180.675	9,7	128,4
9.	Еурос осигурање а.д.	1.781.121	3,7	1.674.038	3,7	2.151.629	4,0	128,5
10.	Осигурање Гарант д.д.			291.971	0,6	435.137	0,8	149,0
	УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	46.316.563	97,1	44.020.293	97,1	52.417.057	97,8	119,1
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Wiener осигурање а.д.	1.378.060	2,9	1.328.079	2,9	1.201.726	2,2	90,5
	УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	1.378.060	2,9	1.328.079	2,9	1.201.726	2,2	90,5
	УКУПНА ПРЕМИЈА	47.694.623	100,0	45.348.372	100,0	53.618.783	100,0	118,2

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала су премију у ФБиХ у износу од 53.618.783 КМ, која је, у односу на претходну годину, била већа за 18,2% и учествовала у укупној премији друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској са 21,8%. У структури ове премије доминирала је премија неживотних осигурања са 97,8%.

Структура портфела

У наредној табели је представљена структура укупно обрачунате премије друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, према врстама осигурања, за 2019, 2020. и 2021. годину, с тим да се категорија „остало“ односи на 13 група неживотних осигурања, које у укупној премији појединачно учествују око једног процента.

Табела 12: Укупно обрачуната премија друштава за осигурање из РС, према врстама осигурања

Врста осигурања	2019.		2020.		2021.		Индекс 2021/20
	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
Осигурање незгоде	17.487.666	7,6	13.563.651	6,0	14.927.375	6,1	110,1
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	14.770.941	6,4	14.568.057	6,4	16.659.847	6,8	114,4
Осигурање имовине од пожара и природних сила	7.840.855	3,4	7.599.229	3,4	8.052.132	3,3	106,0
Осигурање осталих штета на имовини	11.650.158	5,0	11.320.847	5,0	11.989.610	4,9	105,9
Осигурање од одговорности за м/в	147.222.737	63,8	147.028.120	64,8	157.679.958	64,2	107,2
Остало	7.107.180	3,1	7.056.426	3,1	8.777.085	3,6	124,4
Укупно неживотна осигурања	206.079.537	89,3	201.136.330	88,7	218.086.007	88,8	108,4
Животно осигурање	24.679.749	10,7	25.634.404	11,3	27.528.721	11,2	107,4
Укупно	230.759.286	100,0	226.770.734	100,0	245.614.728	100,0	108,3

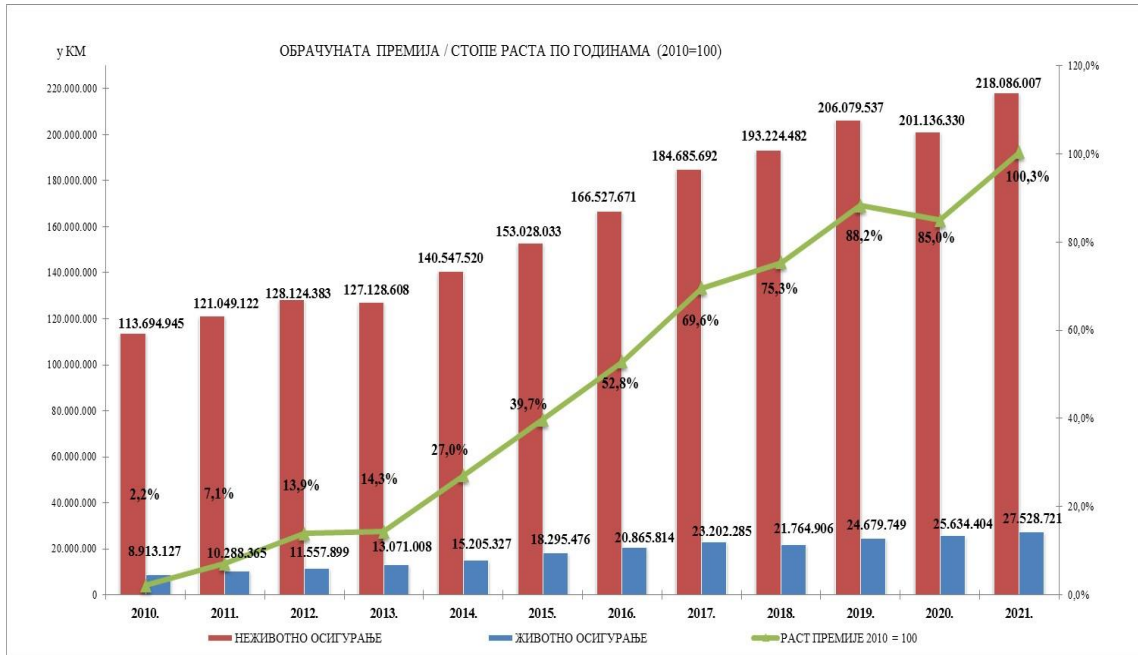
Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Од укупно обрачунате премије, у 2021. години, на премију неживотних осигурања односило се 218.086.007 КМ или 88,8%, док је обрачуната премија животних осигурања износила 27.528.721 КМ или 11,2%. У односу на претходну годину, обрачуната премија неживотних осигурања је већа за 8,4%, док је обрачуната премија животних осигурања већа за 7,4%.

У укупно обрачунатој премији осигурања од одговорности за моторна возила, најзначајније учешће је имала премија обавезног осигурања од аутоодговорности са 99,5%. Учешће премије обавезног осигурања од аутоодговорности, у укупно обрачунатој премији осигурања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, било је 63,9%, односно у укупно обрачунатој премији неживотних осигурања 71,9%, и није значајније промијењено у односу на претходну годину.

У наставку се даје низ графичких илустрација обрачунате премије друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 2: Кумулативна стопа раста укупно обрачунате премије друштава за осигурање из РС

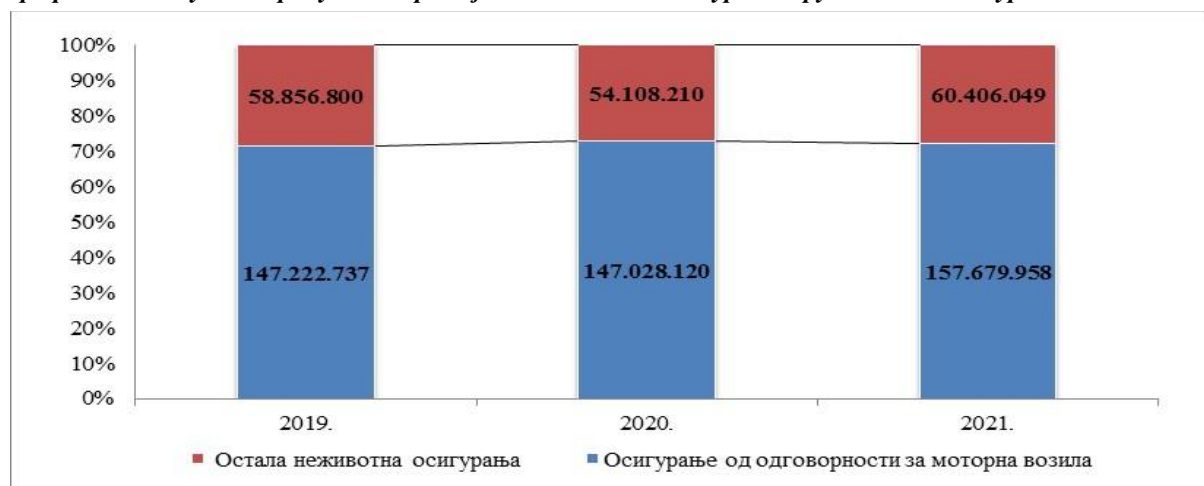
Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 3: Укупно обрачуната премија друштава за осигурање из РС, према врстама осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 4: Укупно обрачуната премија неживотних осигурања друштава за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

2.1.5.2. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ

У укупно обрачунатој премији, на тржишту осигурања Републике Српске, филијале друштава за осигурање из ФБиХ учествовале су са 25,6%, односно у износу од 66.092.689 КМ.

У наредној табели приказан је преглед обрачунате премије, на тржишту осигурања у Републици Српској, по филијалама друштава из ФБиХ за 2019, 2020. и 2021. годину.

Табела 13: Обрачуната премија по филијалама друштава за осигурање из ФБиХ

Р.Б.	Филијале друштава за осигурање из ФБиХ које послују у РС	Обрачуната премија						Индекс 2021/20
		2019.		2020.		2021.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Аса осигурање д.д.	6.218.154	11,6	7.465.924	13,1	8.526.054	12,9	114,2
2.	Adriatic osiguranje d.d.	6.088.985	11,4	6.491.652	11,4	6.626.311	10,0	102,1
3.	Camelija osiguranje d.d.	553.292	1,0	627.779	1,1	1.028.296	1,6	163,8
4.	Central osiguranje d.d.	3.139.867	5,9	3.257.209	5,7	3.977.326	6,0	122,1
5.	Croatia osiguranje d.d.	2.134.666	4,0	1.413.343	2,5	1.689.931	2,6	119,6
6.	Grawe осигурање д.д.	19.184	0,0	-		-		
7.	Euroherc osiguranje d.d.	7.541.535	14,1	7.669.724	13,5	7.421.454	11,2	96,8
8.	SARAJEVO osiguranje	2.669.421	5,0	3.291.904	5,8	3.931.947	5,9	119,4
9.	Vienna osiguranje d.d.	189.083	0,4	152.432	0,3	274.770	0,4	180,3
10.	UNIQA osiguranje д.д.	4.883.437	9,1	5.172.159	9,1	5.496.992	8,3	106,3
11.	Триглав осигурање д.д.					188.672	0,3	
	УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	33.437.624	62,4	35.542.125	62,5	39.161.754	59,3	110,2
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Adriatic osiguranje d.d.	70.383	0,1	117.555	0,2	68.090	0,1	57,9
2.	Croatia osiguranje d.d.	156.268	0,3	120.961	0,2	117.677	0,2	97,3
3.	Vienna osiguranje d.d.	8.801.602	16,4	8.861.762	15,6	9.076.338	13,7	102,4
4.	UNIQA osiguranje д.д.	9.285.091	17,3	8.780.429	15,4	12.455.942	18,8	141,9
5.	Триглав осигурање д.д.	1.821.244	3,4	3.449.749	6,1	5.212.887	7,9	151,1
	УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	20.134.588	37,6	21.330.456	37,5	26.930.935	40,7	126,3
	УКУПНА ПРЕМИЈА	53.572.212	100,0	56.872.581	100,0	66.092.689	100,0	116,2

Извор: Извјештаји филијала друштава из ФБиХ

У структури премије филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ, која је у 2021. години обрачуната на тржишту осигурања Републике Српске, неживотна осигурања су учествовала са 59,3%, а животна осигурања са 40,7%. Премија неживотних осигурања коју су филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ обрачунале у Републици Српској је већа за 10,2%, док је премија животних осигурања повећана за 26,3%, посматрано у односу на 2020. годину. Премија осигурања од одговорности за моторна возила учествовала је са 34,5% у укупно обрачунатој премији филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ.

2.1.6. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању**2.1.6.1. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту осигурања у Републици Српској**

У наредној табели даје се преглед премије обрачунате путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске за 2020. и 2021. годину.

Табела 14: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Субјекти на тржишту	2020.				2021.			
		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
		Износ (КМ)	Учешће у укупно обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у укупно обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у укупно обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у укупно обрачунатој премији
1.	ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ РС	38.033.917	21,0%	6.957.066	3,8%	44.142.315	23,0%	7.554.601	3,9%
1.1.	Неживотна осигурања	16.561.098	10,5%	6.852.316	4,4%	20.680.277	12,5%	7.412.519	4,5%
1.2.	Животна осигурања	21.472.819	88,3%	104.750	0,4%	23.462.038	89,1%	142.082	0,5%
2.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ИЗ ФБиХ	19.671.048	34,6%	716.695	1,3%	25.292.541	38,3%	707.069	1,1%
2.1.	Неживотна осигурања	4.215.476	11,9%	706.158	2,0%	4.629.045	11,8%	700.317	1,8%
2.2.	Животна осигурања	15.455.572	72,5%	10.537	0,0%	20.663.496	76,7%	6.752	0,0%
УКУПНО		57.704.965	24,2%	7.673.761	3,2%	69.434.856	26,9%	8.261.670	3,2%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Премија на тржишту осигурања Републике Српске у 2021. години, обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, износила је 77.696.526 КМ или 30,1% укупно обрачунате премије и већа је за 18,8%, у односу на претходну годину. Путем заступника у осигурању обрачуната је премија у износу од 69.434.856 КМ, односно 26,9% укупне премије, док је путем брокера у осигурању обрачунато 8.261.670 КМ или 3,2% укупне премије.

Премија неживотних осигурања, обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, износила је 33.422.158 КМ или 16,4% премије неживотних осигурања и већа је за 18,0% у односу на исти период претходне године. Путем заступника и брокера у осигурању, обрачунато је 44.274.368 КМ или 83,2% премије животних осигурања, а што представља повећање обрачунате премије животних осигурања путем ових канала продаје за 19,5% у односу на претходну годину.

У наредној табели даје се преглед премије обрачунате путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања за 2020. и 2021. годину.

Табела 15: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања

Врсте осигурања	2020.				2021.			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања
Осигурање незгоде	1.686.773	12,2%	3.412.876	24,7%	2.379.588	16,7%	3.211.661	22,5%
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	1.894.902	10,3%	550.090	3,0%	2.336.420	11,5%	529.315	2,6%
Осигурање имовине од пожара и природних сила	599.605	7,2%	922.218	11,1%	848.133	9,4%	1.085.821	12,0%
Осигурање осталих штета на имовини	794.084	8,3%	938.017	9,8%	737.943	7,5%	1.518.544	15,5%
Осигурање од одговорности за моторна возила	14.660.429	10,8%	113.983	0,1%	17.488.683	12,3%	189.206	0,1%
Остало	1.140.781	16,0%	1.621.290	22,8%	1.518.555	16,2%	1.578.289	16,8%
Укупно неживотна осигурања	20.776.574	10,8%	7.558.474	3,9%	25.309.322	12,4%	8.112.836	4,0%
Укупно животна осигурања	36.928.391	80,9%	115.287	0,3%	44.125.534	82,9%	148.834	0,3%
УКУПНО	57.704.965	24,2%	7.673.761	3,2%	69.434.856	26,9%	8.261.670	3,2%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Највеће учешће обрачунате премије путем заступника забиљежено је у врстама животних осигурања, а највеће учешће обрачунате премије путем брокера у осигурању у врсти осигурања незгоде, у укупно обрачунатој премији ових врста осигурања.

Номинално посматрано, највећи износ обрачунате премије путем заступника забиљежен је у врстама осигурања од одговорности за моторна возила и животним осигурањима, а путем брокера у осигурању незгоде и у врстама имовинских осигурања (осигурање осталих штета на имовини и осигурање имовине од пожара и природних сила).

Премија осигурања од одговорности за моторна возила, обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, учествовала је са 12,4% у укупно обрачунатој премији ове врсте осигурања.

2.1.6.2. Премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачуната путем заступника и брокера у осигурању

Премија коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала путем заступника и брокера у осигурању, у 2021. години, износила је 71.512.598 КМ или 29,1% укупно обрачунате премије. У односу на исти период претходне године, премија обрачуната путем ових канала продаје била је већа за 13.516.342 КМ или 23,3%.

У наредној табели даје се преглед премије друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, обрачунате путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања за 2020. и 2021. године.

Табела 16: Премија друштава за осигурање обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања

Врста осигурања	2020.				2021.			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања
Осигурање незгоде	2.101.035	15,5%	3.401.098	25,1%	3.863.404	25,9%	3.299.673	22,1%
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	1.936.629	13,3%	615.560	4,2%	2.544.810	15,3%	807.521	4,8%
Осигурање имовине од пожара и природних сила	832.711	11,0%	1.187.859	15,6%	1.107.281	13,8%	1.366.506	17,0%
Осигурање осталих штета на имовини	624.964	5,5%	1.235.585	10,9%	665.560	5,6%	3.727.954	31,1%
Осигурање од одговорности за моторна возила	20.808.567	14,2%	226.389	0,2%	26.448.183	16,8%	260.101	0,2%
Остало	1.063.699	15,1%	2.040.911	28,9%	1.467.356	16,7%	1.971.922	22,5%
Укупно неживотна осигурања	27.367.605	13,6%	8.707.402	4,3%	36.096.594	16,6%	11.433.677	5,2%
Укупно животна осигурања	21.816.499	85,1%	104.750	0,4%	23.840.245	86,6%	142.082	0,5%
УКУПНО	49.184.104	21,7%	8.812.152	3,9%	59.936.839	24,4%	11.575.759	4,7%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској су, путем заступника у осигурању, обрачунала премију у износу од 59.936.839 КМ или 24,4% укупне премије, док су путем брокера у осигурању обрачунала премију у износу од 11.575.759 КМ или 4,7% укупне премије.

Премија неживотних осигурања коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала, у 2021. години, путем заступника и брокера у осигурању, износила је 47.530.271 КМ (21,8% од укупно обрачунате премије неживотних осигурања) и већа је за 31,8%, у односу на исти период претходне године. Путем заступника и брокера у осигурању је обрачунато 23.982.327 КМ или 87,1% од укупне премије животних осигурања, а што представља повећање обрачунате премије животних осигурања путем ових канала продаје за 9,4%, у односу на исти период претходне године.

Највеће учешће обрачунате премије путем заступника забиљежено је у врстама животних осигурања, а највеће учешће обрачунате премије путем брокера у осигурању у врсти осигурања осталих штета на имовини и осигурања незгоде, у укупно обрачунатој премији ових врста осигурања.

Номинално посматано, највећи износ обрачунате премије путем заступника забиљежен је у врстама осигурања од одговорности за моторна возила и животним осигурањима, а путем брокера у осигурању у врстама осигурања осталих штета на имовини и осигурања незгоде.

Премија осигурања од одговорности за моторна возила обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, учествовала је са 17,0% у укупно обрачунатој премији ове врсте осигурања.

2.2. Билансна структура

На основу достављених ревидираних финансијских извјештаја друштава за осигурање за 2021. годину, у овом поглављу се даје упоредни приказ и анализа основних билансних позиција за 2020. и 2021. годину.

2.2.1. Биланс стања

Вриједност пословне активе и пасиве друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, са стањем на дан 31.12.2021. године, износила је 563.550.492 КМ и у односу на стање на дан 31.12.2020. године била је већа за 6,4%.

Скраћена шема активе збирног биланса стања друштава за осигурање за 2020. и 2021. годину, дата је у слjedeћој табели.

Табела 17: Актива – укупно за сва друштва за осигурање из РС

А К Т И В А	31.12.2020.		31.12.2021.		Индекс 2021/20
	Износ (КМ)	Удио	Износ (КМ)	Удио	
А. СТАЛНА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	402.496.069	76,0%	440.920.866	78,2%	109,5
I - Нематеријална средства	1.144.534	0,2%	1.595.916	0,3%	139,4
II - Некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства (1+2+3)	119.925.500	22,6%	125.362.107	22,2%	104,5
1. Земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема	42.632.847	8,0%	42.495.125	7,5%	99,7
2. Инвестиционе некретнине	70.931.500	13,4%	73.930.309	13,1%	104,2
3. Остала основна средства	6.361.153	1,2%	8.936.673	1,6%	140,5
III - Дугорочни финансијски пласмани (1+2)	281.426.035	53,1%	313.962.843	55,7%	111,6
1. Учешће у капиталу зависних, придружених и осталих правних лица	4.783.224	0,9%	5.204.485	0,9%	108,8
2. Дугорочни финансијски пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима, дугорочни финансијски пласмани у земљи и иностранству, финансијска средства која се држе до рока доспијења, финансијска средства расположива за продају и остали дугорочни финансијски пласмани	276.642.811	52,2%	308.758.358	54,8%	111,6
IV - Одложена пореска средства					
Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	127.397.874	24,0%	122.629.626	21,8%	96,3
I - Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји	2.140.928	0,4%	1.809.895	0,3%	84,5
II - Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	90.332.946	17,0%	81.725.216	14,5%	90,5
1. Потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци	13.519.939	2,6%	13.729.315	2,4%	101,5
2. Потраживања из специфичних послова и друга потраживања	10.046.317	1,9%	9.092.358	1,6%	90,5
3. Краткорочни финансијски пласмани	39.294.554	7,4%	32.459.447	5,8%	82,6
4. Готовина	27.472.136	5,2%	26.444.096	4,7%	96,3
III - Активна временска разграничења	34.842.218	6,6%	38.814.661	6,9%	111,4
IV - Одложена пореска средства	81.782	0,0%	279.854	0,0%	342,2
ПОСЛОВНА АКТИВА (А+Б)	529.893.943	100,0%	563.550.492	100,0%	106,4
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	12.129.862		11.841.195		97,6
УКУПНА АКТИВА	542.023.805		575.391.687		106,2

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У наредном графичком приказу представљена је структура пословне aktive за 2020. и 2021. годину.

Графикон 5: Структура пословне active друштава за осигурање из РС

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У структури пословне active, са стањем на дан 31.12.2021. године, стална имовина је учествовала са 78,2%, а текућа имовина са 21,8%.

У односу на стање на дан 31.12.2020. године, стална имовина је повећана за 9,5%, у оквиру које су повећани износи на позицијама нематеријална средства за 39,4%, некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства за 4,5% и дугорочни финансијски пласмани за 11,6%.

Повећање на позицији нематеријална средства нема материјалну значајност, јер је учешће износа исказаног на овој позицији тек 0,3% пословне active. На раст износа исказаног на позицији некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства утицало је повећање износа на ставкама инвестиционе некретнине (4,2%) и остала основна средства (40,5%). Пораст износа инвестиционих некретнина био је номинално значајнији код два друштва за осигурање, док код других друштава за осигурање није било значајнијих промјена исказаних износа у оквиру ове ставке. Улагање у пословне објекте утицало је на повећање износа осталих основних средстава, при чему је код два друштва за осигурање било материјално значајније због улагања у пословне објекте у изградњи. Промјене износа исказаних у оквиру ставке земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема код појединачних друштава за осигурање резултирало је смањењем укупног износа исказаног у оквиру ове ставке (0,3%).

У оквиру дугорочних финансијских пласмана повећано је учешће у капиталу зависних, придружених и осталих правних лица за 8,8% (улагања једног друштва за осигурање у остала правна лица), износ дугорочних финансијских пласмана у земљи (орочени депозити), те износ финансијских средстава расположивих за продају (обвезнице чији је емитент Република Српска).

Текућа имовина је смањена за 3,7%, у оквиру које је забиљежено смањење на позицијама залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји и краткорочна потраживања, пласмани и готовина. Учешће износа исказаног на ставкама залиха, сталних средстава и средстава обустављеног пословања намијењених продаји, у износу пословне активе, је тек 0,3%, тако да смањење од 15,5% није имало материјалну значајност.

Краткорочна потраживања, пласмани и готовина су смањена за 9,5%, у оквиру које је забиљежено смањење потраживања из специфичних послова и друга потраживања (9,5%), усљед смањења износа других потраживања код једног друштва за осигурање, краткорочних финансијских пласмана (17,4%) због смањења ставке дио дугорочних депоновања и улагања који доспијевају за наплату у периоду до годину дана, код три друштва за осигурање, те готовине (3,7%) значајније код једног друштва за осигурање. Смањење износа краткорочних финансијских пласмана и готовине везано је за исказано повећање износа дугорочних финансијских пласмана, првенствено због повећања улагања у обвезнице чији је емитент Република Српска. У оквиру позиције краткорочна потраживања, пласмани и готовина забиљежено је повећање потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци (1,5%) због повећања потраживања по основу премије неживотних осигурања.

Промијене износа на ставкама активних временских разграничења код појединачних друштава за осигурање резултирало је повећањем укупног износа активних временских разграничења, а везано је за реализацију појединачних политика реосигурања (промијене износа учешћа реосигураваача у резервама за штете и преносној премији), те за повећање износа разграничених трошкова прибаве.

Повећање износа одложених пореских средстава за 3,4 пута, нема материјалну значајност, јер је учешће износа исказаног на овој позицији у пословној активи било тек 0,05%.

Ванбилансна актива, односно пасива, смањена је за 2,4% усљед смањења износа мјеничних и других јемстава датих за обезбјеђење извршења обавеза трећих лица и смањење износа туђих основних средстава код једног друштва за осигурање. Дио износа исказаног у оквиру ове позиције односи се на државну имовину (грађевинске објекте које користи друштво за осигурање Wiener osiguranje a.d). Износ исказан у оквиру ове позиције односи се и на потраживања од правних лица која су у стечају и није се мијењао након почетног евидентирања.

Скраћена шема пасиве збирног биланса стања друштава за осигурање за 2020. и 2021. годину, дата је у сљедећој табели.

Табела 18: Пасива –укупно за сва друштва за осигурање из РС

ПАСИВА	31.12.2020.		31.12.2021.		Индекс 2021/20
	Износ (КМ)	Удио	Износ (КМ)	Удио	
А. КАПИТАЛ	163.035.640	30,8%	166.416.922	29,5%	102,1
1. Основни капитал	110.630.891	20,9%	114.758.191	20,4%	103,7
2. Емисиона премија	6.606.242	1,2%	6.606.242	1,2%	100,0
3. Емисиони губитак	4.035.080	0,8%	4.034.299	0,7%	99,98
4. Резерве из добитка	5.302.698	1,0%	5.934.567	1,1%	111,9

ПАСИВА	31.12.2020.		31.12.2021.		Индекс 2021/20
	Износ (КМ)	Удио	Износ (КМ)	Удио	
5. Ревалоризационе резерве	3.075.245	0,6%	2.980.508	0,5%	96,9
6. Нереализовани добитци по основу финансијских средстава расположивих за продају	4.908.229	0,9%	6.544.245	1,2%	133,3
7. Нереализовани губитци по основу финансијских средстава расположивих за продају	1.377.854	0,3%	1.408.733	0,2%	102,2
8. Нераспоређени добитак (9+10)	46.692.755	8,8%	46.785.399	8,3%	100,2
9. Нераспоређени добитак ранијих година	15.518.030	2,9%	15.145.689	2,7%	97,6
10. Нераспоређени добитак текуће године	31.174.725	5,9%	31.639.710	5,6%	101,5
11. Губитак до висине капитала (12+13)	8.767.486	1,7%	11.749.198	2,1%	134,0
12. Губитак ранијих година	8.553.388	1,6%	9.101.106	1,6%	106,4
13. Губитак текуће године	214.098	0,0%	2.648.092	0,5%	1236,9
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	127.814.022	24,1%	139.299.664	24,7%	109,0
В. ОБАВЕЗЕ (1+2)	239.044.281	45,1%	257.833.906	45,8%	107,9
1. Дугорочне обавезе	3.124.400	0,6%	10.308.548	1,8%	329,9
2. Краткорочне обавезе и ПВР	235.919.881	44,5%	247.525.358	43,9%	104,9
2.1. Преносна премија ЖО	6.941.651	1,3%	7.168.958	1,3%	103,3
2.2. Преносна премија НЖО	119.589.848	22,6%	128.810.365	22,9%	107,7
2.3. Резервисане штете ЖО	1.177.958	0,2%	1.541.299	0,3%	130,8
2.4. Резервисане штете НЖО	77.096.680	14,5%	77.226.885	13,7%	100,2
2.5. Друга пасивна временска разграничења	6.017.079	1,1%	5.835.264	1,0%	97,0
2.6. Остале краткорочне обавезе	25.096.665	4,7%	26.942.587	4,8%	107,4
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА (А+Б+В)	529.893.943	100,0%	563.550.492	100,0%	106,4
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	12.129.862		11.841.195		97,6
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	542.023.805		575.391.687		106,2

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У наредном графичком приказу представљена је структура пословне пасиве за 2020. и 2021. годину.

Графикон 6: Структура пословне пасиве друштава за осигурање из РС

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

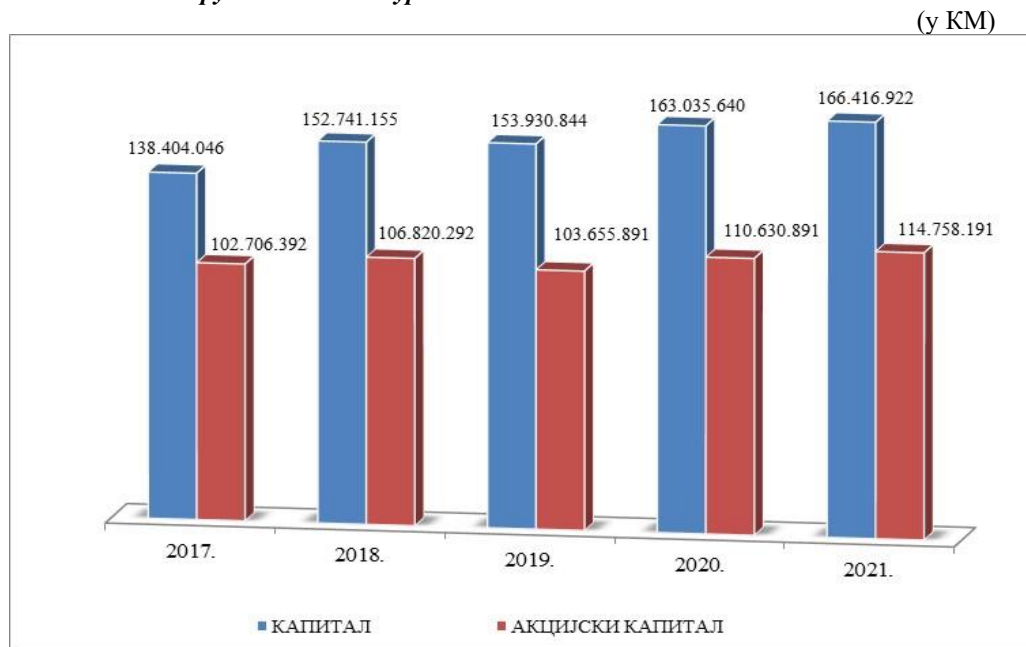
У структури пословне пасиве, са стањем на дан 31.12.2021. године, капитал је учествовао са 29,5%, дугорочна резервисања са 24,7% и обавезе са 45,8%, при чему су техничке резерве (преносне премије и резервисане штете) чиниле 83,3% укупних обавеза. У структури пословне пасиве, износи преносне премије и резервисаних штета животних и неживотних осигурања учествовали су са 38,1%, математичке резерве и резервисања за учешће у добитку код животних осигурања са 24,5% и капитала са 29,5%. Износи исказани на наведеним позицијама учествовали су укупно са 92,1% у

пословној пасиви, а њихов међусобни однос био је у складу са дјелатношћу и структуром портфеља друштава за осигурање.

У односу на стање на дан 31.12.2020. године, капитал је повећан за 2,1%, а у оквиру којег су повећани износи на ставкама основни капитал (3,7%) услед повећања акцијског капитала, резерве из добитка (11,9%), нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају (33,3%), нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају (2,2%), нераспоређени добитак (0,2%) и губитак до висине капитала (34,0%) у оквиру којег је значајније забиљежено повећање на ставки губитак текуће године који су исказала два друштва за осигурање. У оквиру позиције капитал смањење је забиљежено на ставки ревалоризационе резерве (3,1%). На позицији емисиона премија није било промјена износа, док је износ на позицији емисиони губитак на приближно истом нивоу (смањење за 0,02%).

У наставку се даје преглед кретања капитала за период 2017 - 2021. година.

Графикон 7: Капитал друштава за осигурање из РС

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

На позицији дугорочна резервисања забиљежен је пораст од 9,0%, у оквиру које је повећан износ математичке резерве за 10,0% и резерве за учешће у добитку животних осигурања за 5,5%. Износ математичке резерве и резервисања за учешће у добитку животних осигурања чинили су 99,2% исказаног износа дугорочних резервисања. Повећање износа математичке резерве и резервисања за учешће у добитку животних осигурања резултат је сазријевања портфеља и раста обрачунате премије животних осигурања, те представља наставак позитивног тренда.

Укупне обавезе повећане су за 7,9%, а у оквиру којих су повећане дугорочне обавезе 3,3 пута и краткорочне обавезе и пасивна временска разграничења за 4,9%. На повећање дугорочних обавеза утицало је повећање обавеза по емитованим дугорочним дужничким хартијама од вриједностима код једног друштва за осигурање.

Износи преносне премије и резервисаних штета животних и неживотних осигурања учествовали су са 86,8%, док су обавезе по основу штета и уговорених износа учествовале тек са 0,3% у укупно исказаном износу краткорочних обавеза и пасивних временских разграничења. На повећање осталих краткорочних обавеза (7,4%) утицало је повећање обавеза за премије реосигурања и саосигурања, обавезе по основу бруто зарада, те других обавеза из пословања. Смањење износа исказаног у оквиру других пасивних временских разграничења за 3,0% повезано је са промјенама односних износа код појединачних друштава за осигурање и нема материјални значај.

2.2.2. Биланс успјеха

Скраћена шема збирног биланса успјеха друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, за 2020. и 2021. годину, дата је у сљедећој табели.

Табела 19: Биланс успјеха – укупно за сва друштва за осигурање из РС

ПОЗИЦИЈА	2020.	Удио	2021.	Удио	Индекс 2021/20
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Пословни приходи (1+2+3+4+5+6)	251.767.009	93,3%	267.259.950	94,0%	106,2
1. Приходи од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања	26.293.818		28.346.876		107,8
2. Приходи од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања	200.138.806		209.084.907		104,5
3. Приходи по основу учешћа саосигурања и реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања	7.379.917		7.963.327		107,9
4. Приходи од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања	5.514.101		8.998.712		163,2
5. Приходи од поврата пореских и других дажбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	382.615		386.613		101,0
6. Други пословни приходи	12.057.752		12.479.515		103,5
II - Пословни расходи (1+2)	222.416.051	94,7%	240.628.966	96,0%	108,2
1. Функционални расходи (1.1.+1.2.+1.3.)	125.520.165		137.718.082		109,7
1.1. Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	16.022.230		16.263.124		101,5
1.2. Накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања	11.252.206		13.960.235		124,1
1.3. Накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања	98.245.729		107.494.723		109,4
2. Трошкови спровођења осигурања	96.895.886		102.910.884		106,2
III - Пословни добитак/губитак (I-II)	29.350.958		26.630.984		90,7
Б. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Финансијски приходи	10.657.371	4,0%	11.622.509	4,1%	109,1
II - Финансијски расходи	1.825.770	0,8%	1.542.730	0,6%	84,5
III - Финансијски добитак/губитак (I-II)	8.831.601		10.079.779		114,1
АБ - Добитак/губитак редовне активности (АIII+БIII)	38.182.559		36.710.763		96,1
В. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Остали приходи	3.584.592	1,3%	4.243.058	1,5%	118,4
II - Остали расходи	5.487.958	2,3%	4.982.505	2,0%	90,8
III - Добитак/губитак по основу осталих прихода и расхода (I-II)	-1.903.366		-739.447		38,8
Г. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
I - Приходи од усклађивања вриједности имовине	2.948.855	1,1%	1.045.039	0,4%	35,4
II - Расходи од усклађивања вриједности имовине	3.274.704	1,4%	2.430.922	1,0%	74,2

ПОЗИЦИЈА	2020.	Удио	2021.	Удио	Индекс 2021/20
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
III - Добитак/губитак по основу усклађивања вриједности имовине (I-II)	-325.849		-1.385.883		425,3
Д. ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА			74.805		
Ђ. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	420.784	0,2%	106.414	0,0%	25,3
Ђ I - РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	754.597	0,3%	382.386	0,2%	50,7
Е. ДОБИТАК /ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА (АБ+ВШ+ ГП-Д+Ђ-Ђ1)	35.619.531		34.234.656		96,1
Ж. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ - Порески расходи периода	3.910.983		3.809.487		97,4
З - ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	11.224	0,0%	12.014	0,0%	107,0
З I - ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1.418	0,0%	2.329	0,0%	164,2
И. НЕТО ДОБИТАК /НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА (Е-Ж-З+ЗI)=(З I-З 2)	31.698.742		30.415.484		96,0
1. Нето добитак текуће године	31.921.546		33.072.421		103,6
2. Нето губитак текуће године	222.804		2.656.937		1192,5
J. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ					
I - Добици утврђени директно у капиталу	315.862	0,1%	175.639	0,1%	55,6
II - Губици утврђени директно у капиталу	1.213.387	0,5%	768.941	0,3%	63,4
III - Порез на добитак који се односи на остале добитке и губитке	76.319	0,0%	52.530	0,0%	68,8
К. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (И+JI-JII±JIII)	30.877.536		29.874.712		96,8
Л. УКУПНИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ	269.772.210	100,0%	284.454.938	100,0%	105,4
Љ. УКУПНИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ	234.983.691	100,0%	250.770.739	100,0%	106,7
М.УКУПАН БРУТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ	34.788.519		33.684.199		96,8
Н. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ	3.910.983		3.809.487		97,4
Њ. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ	30.877.536		29.874.712		96,8

Извори: Биланс успеха друштава за осигурање из РС

Укупни приходи, укључујући и добитке утврђене директно у капиталу, у 2021. години, износили су 284.454.938 КМ и били су већи, у односу на 2020. годину, за 5,4%.

Пословни приходи чинили су 94,0% укупних прихода, износили су 267.259.950 КМ и били су већи за 6,2%. Повећање прихода од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних и животних осигурања повезано је са повећањем премије. Приходи по основу учешћа саосигурања и реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања повећани су за 7,9%, а у вези је са реализацијом закључених уговора о осигурању покривених реосигурањем (учешће реосигуравача у штетама). Повећање прихода од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања произилази из утицаја промјена износа обрачунатих резерви за штете, у односу на претходни период, при чему је повећање прихода по том основу било материјално значајније код три друштва за осигурање.

Приходи од поврата пореских и других дацбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл. повећани су за 1,0% и учешће ових прихода је тек 0,14% у пословним приходима. Други пословни приходи повећани су за 3,5%, услед повећања прихода од провизија по основу реосигурања, прихода од регресних потраживања и прихода од повећања вриједности инвестиционих некретнина које се не амортизују.

Финансијски приходи чинили су 4,1% укупних прихода и били су већи за 9,1%, а односе се на повећање прихода од камата и прихода од улагања у обвезнице.

Остали приходи учествовали са 1,5% у укупним приходима и били су већи за 18,4% и односе се на повећање добитака од продаје учешћа и дугорочних хартија од вриједности, наплаћених раније отписаних потраживања и осталих прихода.

Приходи од усклађивања вриједности имовине су учествовали у укупним приходима са 0,4% и били су мањи за 64,6%, јер је у претходном извјештајном периоду једно друштво за осигурање исказало значајнији износ прихода остварених по овом основу, док у овом извјештајном периоду није било евидентирање наведених прихода. Приходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година били су мањи за 74,7%. Међутим, због ниског учешћа у укупним приходима утицај ових позиција на укупан резултат није имао материјалну значајност.

Исказани износ добитака утврђених директно у капиталу је мањи за 44,4%, због мањег износа добитака по основу смањења ревалоризационих резерви на сталним средствима, осим хартија од вриједности расположивих за продају.

Укупни расходи, укључујући и губитке утврђене директно у капиталу, износили су 250.770.739 КМ и били су већи за 6,7%.

Пословни расходи чинили су 96,0% укупних расхода, а износили су 240.628.966 КМ. У структури пословних расхода, функционални расходи су учествовали са 57,2% и били су већи за 9,7% у односу на исти период претходне године. У оквиру функционалних расхода повећали су се расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе за 1,5%, накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања животних осигурања за 24,1% и накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања за 9,4%.

Трошкови спровођења осигурања учествовали су са 42,6% у пословним расходима и повећани су за 6,2%, а чине их трошкови амортизације и резервисања (4,5%), трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови (65,5%) и трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи (30,0%). Стопа раста трошкова спровођења осигурања је била мања у односу на стопу раста обрачунате премије, па стога ови трошкови нису имали негативан утицај на финансијски капацитет друштава за осигурање за испуњавање обавеза по основу уговора о осигурању.

Финансијски расходи су учествовали у укупним расходима са 0,6%, остали расходи са 2,0%, расходи од усклађивања вриједности имовине са 1,0%, расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година са 0,2% и губици утврђени директно у капиталу са 0,3%. Због малог учешћа у укупним

расходима, промјене на позицијама наведених расхода нису имали материјално значајан утицај на укупан нето резултат, без обзира на њихову релативну промјену.

Пословни добитак износио је 26.630.984 КМ и био је мањи за 9,3%, док је добитак из редовне активности (када се укључе финансијски приходи и расходи) износио 36.710.763 КМ и био је мањи за 3,9%.

Нето резултат периода је добитак у износу од 30.415.484 КМ. Дванаест друштава за осигурање је исказало нето добитак у износу од 33.072.421 КМ, док су два друштва исказала нето губитак у износу од 2.656.937 КМ. Укупан нето резултат у обрачунском периоду на нивоу сектора, добијен као разлика укупних прихода и добитака утврђених директно у капиталу, са једне стране, и укупних расхода, губитака утврђених директно у капиталу и текућег и одложеног пореза на добит, са друге стране, био је добитак у износу од 29.874.712 КМ.

2.2.3. Консолидовани финансијски извјештаји

Од укупно 14 друштава за осигурање, шест друштава за осигурање врше директну или индиректну контролу над једним или више правних лица или остварују значајан утицај над другим правним лицима, те су у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 94/15 и 78/20) обавезни да састављају консолидоване финансијске извјештаје повезаних правних лица који чине једну економску цјелину.

У складу са претходно наведеним, друштва за осигурање су саставила и доставила Агенцији консолидоване финансијске извјештаје. Пет друштава за осигурање су, у консолидованим финансијским извјештајима, исказала добитак у износу од 13.987.086 КМ, док је једно друштво за осигурање исказала губитак у износу од 3.220.839 КМ. Укупан нето резултат периода за ова друштва за осигурање, исказан у консолидованим финансијским извјештајима, био је позитиван и износио 10.766.247 КМ.

Нето резултат исказан у појединачним ревидираним финансијским извјештајима ових друштава за осигурање је добитак у износу од 11.333.085 КМ и био је већи за 566.838 КМ од добитка исказаног у консолидованим финансијским извјештајима.

2.3. Финансијски и технички показатељи

2.3.1. Испуњавање захтјева адекватности капитала

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обавезна су да континуирано одржавају висину капитала, која је адекватна обиму и врстама послова осигурања које обављају, односно ризицима којима су изложена у обављању послова осигурања.

Адекватност капитала друштва за осигурање заснива се на испуњавању прописаних захтјева, према којима расположиви капитал друштва за осигурање мора бити најмање једнак граничној вриједности адекватности расположивог капитала⁵, док базични

⁵ Гранична вриједност адекватности расположивог капитала је износ маргине солвентности или минимално прописани износ акционарског капитала за друштва за осигурање, а у зависности који је од ова два износа већи.

капитал мора бити најмање једнак износу гарантног фонда⁶. Композитна друштва за осигурање морају одвојено исказивати испуњавање захтјева адекватности капитала за животна и неживотна осигурања.

Табела 20: Испуњавање захтјева адекватности капитала

Р.Б.	Опис	2020.		2021.	
		Неживотна осигурања	Животна осигурања	Неживотна осигурања	Животна осигурања
		Износ (КМ)	Износ (КМ)	Износ (КМ)	Износ (КМ)
1.	Базични капитал	106.523.578	17.152.208	107.654.708	18.015.723
2.	Гарантни фонд	71.000.000	8.000.000	73.000.000	8.000.000
3.	Више/мање базичног капитала (1-2)	35.523.578	9.152.208	34.654.708	10.015.723
4.	Расположиви капитал	91.965.254	14.061.977	93.901.151	14.349.370
5.	Гранична вриједност адекватности расположивог капитала	71.000.000	8.978.345	73.000.000	9.853.411
6.	Више/мање расположивог капитала (4-5)	20.965.254	5.083.633	20.901.151	4.495.959

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Укупан базични капитал свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, са стањем на дан 31.12.2021. године, који укључује капитал и животних и неживотних осигурања, износио је 125.670.431 КМ и био је већи од гарантног фонда за 44.670.431 КМ или 55,1%. Базични капитал за неживотна осигурања био је већи од гарантног фонда за 47,5%, а за животна осигурања за 2,25 пута.

Укупни расположиви капитал свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској⁷, посматрано укупно за животна и неживотна осигурања, утврђен у сврху исказивања испуњавања захтјева адекватности капитала, износио је 108.250.521 КМ. Исказано је више расположивог капитала, у односу на граничну вриједност адекватности расположивог капитала, у износу од 25.397.110 КМ (30,7%), од чега 20.901.151 КМ (28,6%) више расположивог капитала за неживотна осигурања и 4.495.959 КМ (45,6%) више за животна осигурања.

Иако је на нивоу сектора осигурања Републике Српске обезбијеђено испуњавање захтјева адекватности капитала, једно друштво за осигурање код неживотних осигурања није испуњавало прописане захтјеве адекватности капитала.

Независно од испуњавања прописаних захтјева адекватности капитала, друштва за осигурање имају и обавезу да износ у висини од најмање 50% минимално потребног гарантног фонда држе у намјенски ороченом депозиту или хартијама од вриједности, чији је емитент или гарант Босна и Херцеговина, Република Српска или Централна банка БиХ. Ова средства служе за заштиту интереса осигураника и корисника осигурања, те се не могу користити у другу сврху. Сва друштва за осигурање испуњавала су овај захтјев, односно имала су захтијевано покриће у наведеним средствима.

⁶ Гарантни фонд одговара износу 1/3 маргине солвентности или минимално прописаном износу акционарског капитала за друштва за осигурање, а у зависности који је од ова два износа већи.

⁷ Потребно је нагласити да се износ капитала, утврђен у сврху испуњавања захтјева адекватности капитала, разликује од износа капитала исказаног у билансу стања.

2.3.2. Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе

2.3.2.1. Укупно обрачунате техничке резерве

Актуарски заснован обрачун техничких резерви је битан предуслов за одржавање солвентности друштава за осигурање, чиме се доприноси бољој заштити интереса осигураника и корисника осигурања, као и јачању повјерења у дјелатност осигурања. Правила обрачуна техничких резерви прописана су подзаконским актима Агенције, а њихова адекватна примјена предмет је контроле, како овлашћених актуара, тако и Агенције, кроз обавезне извјештаје које друштва за осигурање достављају периодично и кроз посредни и непосредни надзор.

У наредном графикону илуструје се преглед укупно обрачунатих техничких резерви свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, за период 2011 - 2021. година.

Графикон 8: Укупно обрачунате техничке резерве свих друштава за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

На дан 31.12.2021. године, укупно обрачунате техничке резерве свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској биле су веће за 6,6%, у односу на исти дан претходне године.

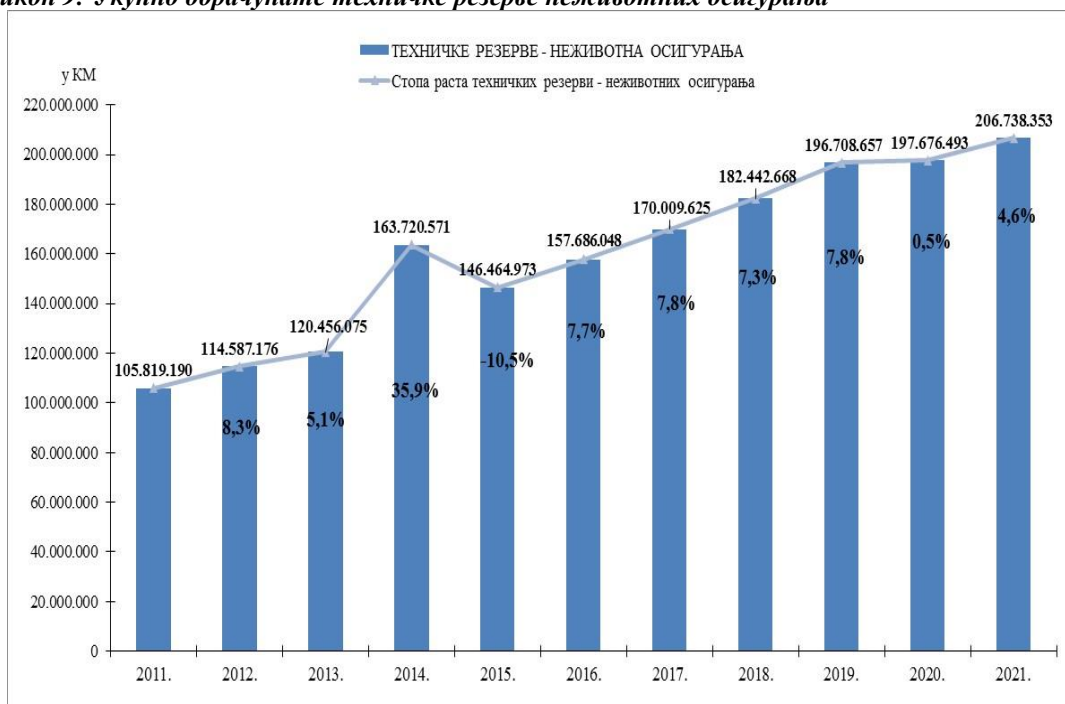
Ради одржавања финансијске способности извршавања обавеза по основу исплате одштета и других накнада из уговора о осигурању, друштво за осигурање је дужно да средства за покриће техничких резерви улаже у прописане облике средстава, уз примјену принципа сигурности, профитабилности, те водећи рачуна о дисперзији улагања.

С обзиром да се примјењују различити услови и ограничења улагања код животних и неживотних осигурања, у наставку се даје одвојена анализа улагања средстава за покриће техничких резерви.

2.3.2.2. Обрачун и средства за покриће техничких резерви неживотних осигурања

Укупно обрачунате техничке резерве неживотних осигурања, у периоду од 2011. до 2021. године, приказане су у наредном графикану.

Графикон 9: Укупно обрачунате техничке резерве неживотних осигурања

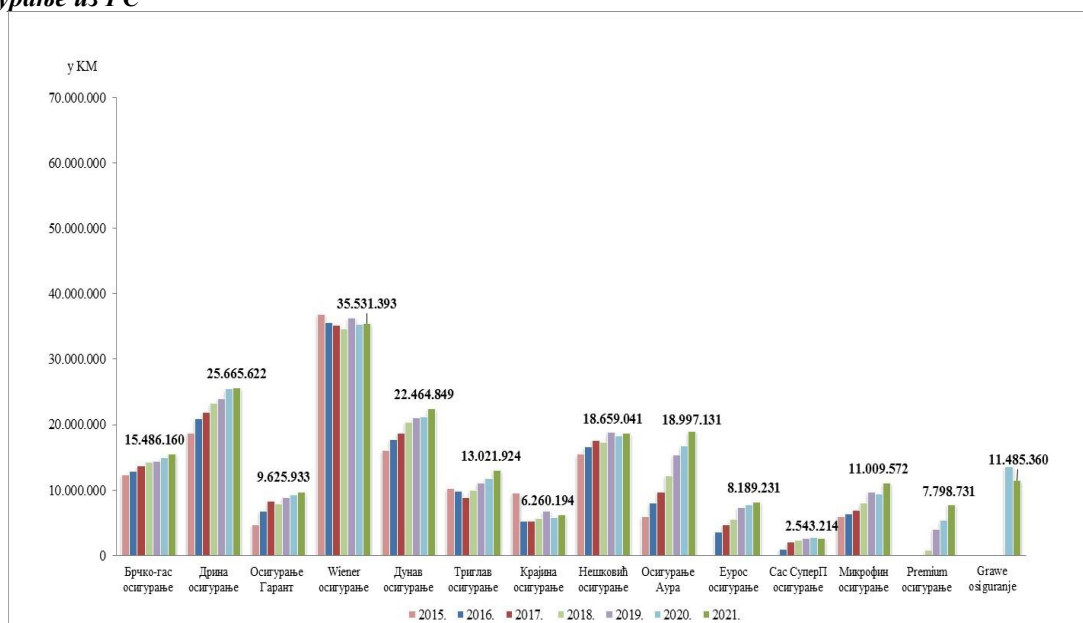

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Укупно обрачунате техничке резерве неживотних осигурања, са стањем на дан 31.12.2021. године, износиле су 206.738.353 КМ и биле су веће, у односу на исти дан претходне године, за 4,6%.

У наредном графикану приказане су обрачунате техничке резерве неживотних осигурања појединачно, по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 10: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима за осигурање из РС

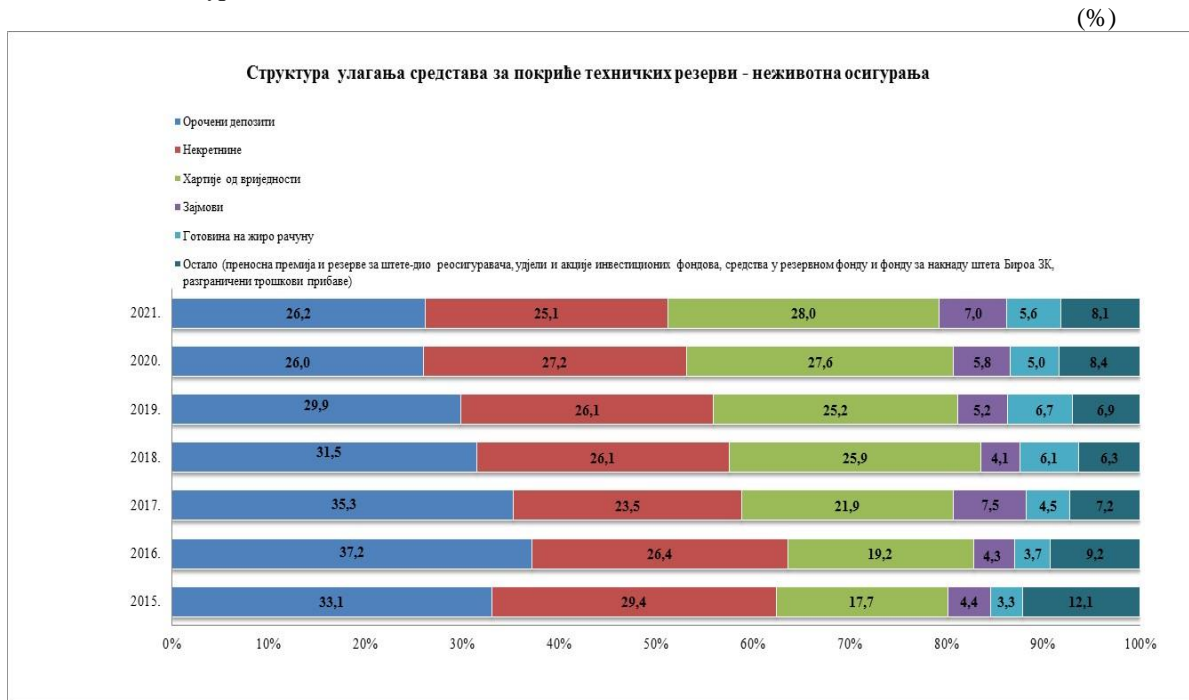

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Из графикана се види да је, са стањем на дан 31.12.2021. године, износ обрачунатих техничких резерви код два друштва за осигурање мањи, у односу на исти дан претходне године, а што је узроковано смањењем резерви за штете, те смањењем износа обрачунате преносне премије због мањег износа обрачунате премије.

У наредном графикону приказана је структура улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања.

Графикон 11: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

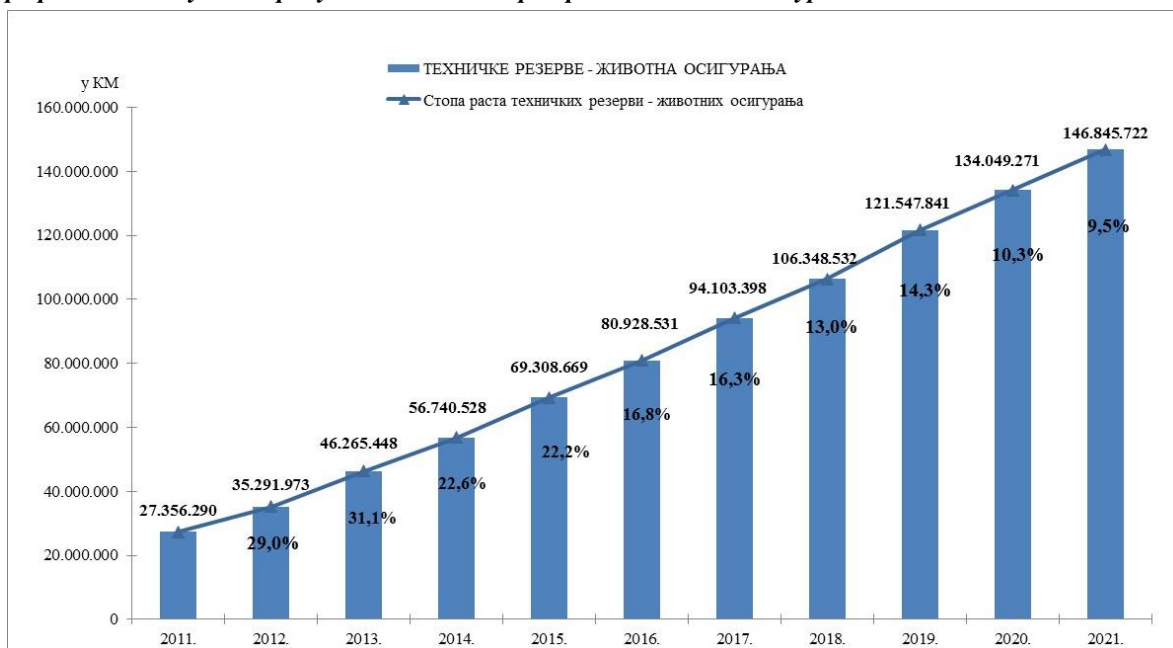
У структури улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања, најзначајније учешће имали су орочени депозити, некретнине и хартије од вриједности, са укупним учешћем од 79,3%.

Са стањем на дан 31.12.2021. године, једно друштва за осигурање исказало је недостатак средстава за покриће техничких резерви. Код осталих друштава која се баве неживотним осигурањима обезбијеђена је квантитативна и квалитативна усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви.

2.3.2.3. Обрачун и средства за покриће техничких резерви животних осигурања

Техничке резерве животних осигурања карактерише раст узрокован растом премије животних осигурања и сазријевањем портфеља.

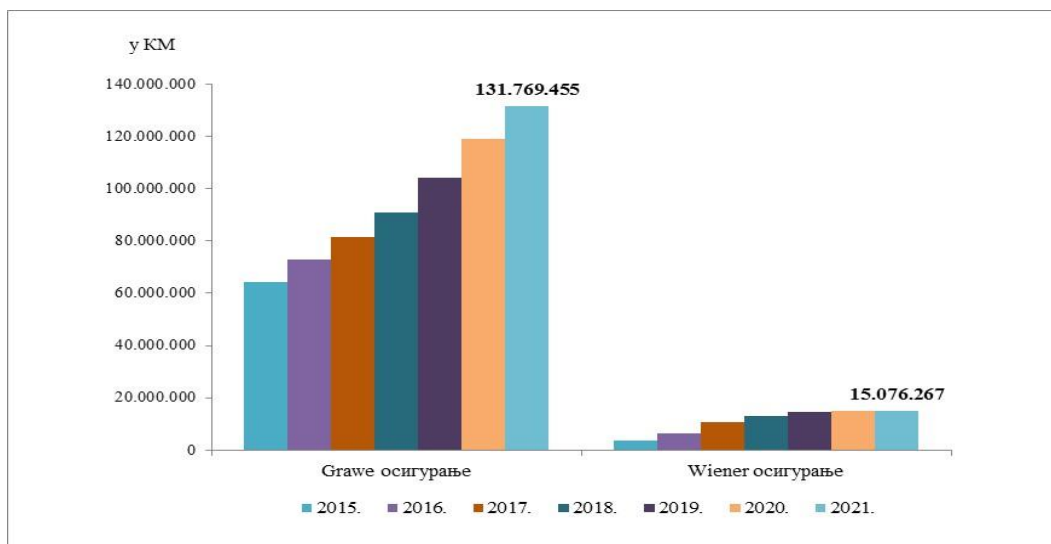
У наредном графикону су приказане обрачунате техничке резерве животних осигурања за период 2011 – 2021. година.

Графикон 12: Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања, са стањем на дан 31.12.2021. године, износиле су 146.845.722 КМ и биле су веће, у односу на исти дан претходне године, за 9,5%.

У наредном графикону приказане су обрачунате техничке резерве животних осигурања, појединачно по друштвима за осигурање.

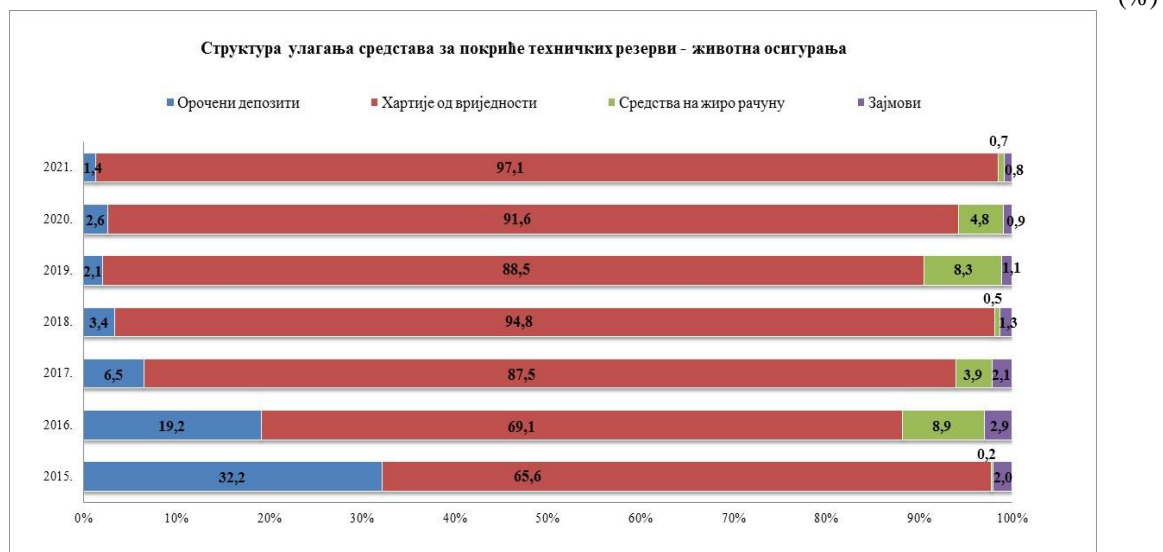
Графикон 13: Преглед обрачунатих техничких резерви животног осигурања по друштвима за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Разлика у износу обрачунатих техничких резерви животних осигурања између појединачних друштава за осигурање је сразмјерна учешћу ових друштава у укупној премији животних осигурања.

Наредни графикон приказује структуру улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања.

Графикон 14: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања

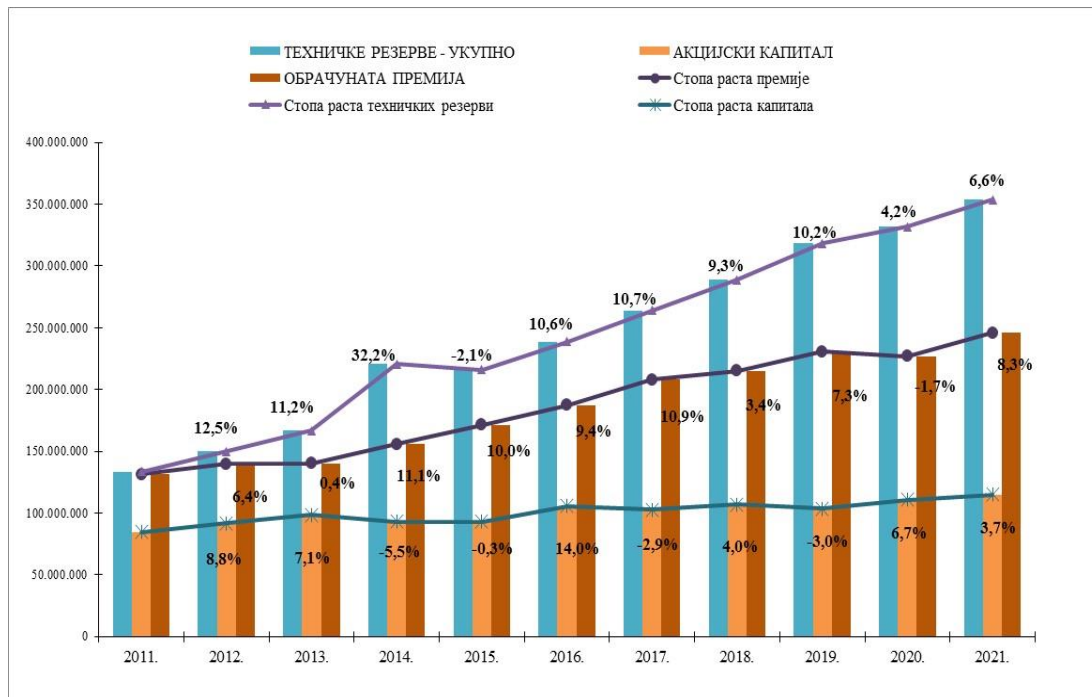
Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У структури улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, првенствено обвезнице чији је емитент Република Српска. Код друштава која се баве животним осигурањима континуирано је обезбијеђена квантитативна и квалитативна усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви животних осигурања.

2.3.3. Компаративни преглед кључних показатеља

У наредном графикону приказано је поређење укупних износа обрачунатих техничких резерви, обрачунате премије и акцијског капитала, за период 2011 - 2021. година.

Графикон 15: Кретање обрачунатих техничких резерви, акцијског капитала и обрачунате премије

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Подаци из претходног графикана указују на раст премије, техничких резерви и акцијског капитала, у извјештајном периоду. Са стањем на дан 31.12.2021. године, укупан износ обрачунатих техничких резерви био је већи од укупно обрачунате премије за 44,0%, на шта је значајан утицај имао раст и сазријевање портфеља животних осигурања, те повезано повећање износа математичке резерве.

2.3.4. Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурања

У наставку се дају основни подаци у вези са рјешавањем и исплатом одштета и других накнада по основу уговора о осигурању (у даљем тексту: обавезе из осигурања). У 2021. години, друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској су, осигураницима и корисницима осигурања, исплатила 84.792.252 КМ, што у односу на 2020. годину, када је сума исплаћених обавеза из осигурања износила 78.232.812 КМ, представља повећање за 6.559.440 КМ или 8,4%.

Табела 21: Износ укупно исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања

ВРСТЕ ОСИГУРАЊА	2019.	2020.	2021.
	Износ (КМ)	Износ (КМ)	Износ (КМ)
Осигурање незгоде	6.208.196	6.742.963	7.861.502
Здравствено осигурање	593.636	543.890	419.107
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	10.308.725	10.924.792	11.413.145
Осигурање возила која се крећу по шинама			9.128
Осигурање пловила		2.432	
Осигурање робе у превозу	41.470	42.065	59.205
Осигурање имовине од пожара и природних сила	2.369.581	5.052.087	3.542.487
Осигурање осталих штета на имовини	2.305.838	1.594.433	2.718.311
Осигурање од одговорности за моторна возила	42.896.615	42.627.999	45.013.911
Осигурање од опште грађанске одговорности	355.513	208.926	622.739
Осигурање кредита	49.710	215.193	622.419
Осигурање гаранција	861		
Осигурање од различитих финансијских губитака	150.880	308.459	148.908
Осигурање помоћи	4.117	6.169	6.260
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	65.285.142	68.269.406	72.437.124
Животно осигурање	6.665.206	8.910.634	11.109.990
Ренте	2.992	16.285	28.645
Додатна осигурања уз осигурање живота	1.271.639	1.036.488	1.216.493
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	7.939.837	9.963.406	12.355.128
УКУПНО	73.224.979	78.232.812	84.792.252

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 16: Укупно исплаћене обавезе из осигурања (животна и неживотна осигурања)

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредној табели приказани су показатељи ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања, одвојено за животна и неживотна осигурања.

Табела 22: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања

Опис	2019.	2020.	2021.
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у неживотним осигурањима (%)	85,1	85,0	86,4
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у животним осигурањима (%)	87,3	87,4	87,1
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у неживотним осигурањима (%)	99,0	99,0	99,3
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у животним осигурањима (%)	100,0	100,0	100,0

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања представља однос броја укупно ријешених и укупно евидентираних захтјева. Стопа исплате обавеза из осигурања представља однос броја укупно исплаћених и укупно ријешених одштетних захтјева. У посматраном периоду није било значајнијих промјена стопа ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања.

Стопе ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за осигурање од одговорности за моторна возила у 2021. години, по друштвима за осигурање, приказане су у наредној табели.

Табела 23: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за осигурање од одговорности за моторна возила

Р.Б.	Друштво за осигурање	Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања (%)	Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања (%)
1.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	81,9	100,0
2.	Grawe осигурање а.д.	75,9	100,0
3.	Еурос осигурање а.д.	78,5	98,9
4.	Дрина осигурање а.д.	81,4	100,0
5.	Дунав осигурање а.д.	82,1	100,0
6.	Wiener осигурање а.д.	79,0	97,8
7.	Крајина осигурање а.д.	61,3	76,0
8.	Микрофин осигурање а.д.	93,1	100,0
9.	Нешковић осигурање а.д.	77,7	100,0
10.	Осигурање Аура а.д.	93,3	100,0
11.	Осигурање Гарант д.д.	69,8	99,8
12.	Премиум осигурање а.д.	94,3	100,0
13.	Триглав осигурање а.д.	82,4	99,2
14.	САС-СуперП ОСИГУРАЊЕ а.д.	93,5	100,0
	УКУПНО:	82,5	99,0

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Потребно је напоменути да стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања, зависи и од објективних фактора на које друштво за осигурање није у могућности да утиче (нпр. старости портфела друштва за осигурање, начина евидентирања одштетних захтјева, броја одштетних захтјева у судском спору и захтјева са непотпуном документацијом и сл), те да би била мјеродаван показатељ потребно је посматрати заједно са осталим показатељима.

2.3.5. Технички резултат

Технички резултат, приказан у наредној табели, утврђен је као разлика мјеродавних премија у самопридржају и мјеродавних штета у самопридржају, узимајући у обзир промјене код осталих техничких резерви, а код животних осигурања у обрачун се узима и резултат остварен улагањем средстава. За обрачун техничког резултата коришћени су збирни износи напријед наведених позиција из извјештаја свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 24: Технички резултат

Р.Б.	Врсте осигурања	2019.	2020.	2021.
		Износ (КМ)	Износ (КМ)	Износ (КМ)
1.	Осигурање незгоде	7.046.566	6.560.457	5.565.633
2.	Здравствено осигурање	1.516.229	616.291	961.597
3.	Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	2.199.504	3.007.944	3.066.876
4.	Осигурање возила која се крећу по шинама	0	7.367	5.487
5.	Осигурање ваздухоплова	0	1.170	24.136
6.	Осигурање пловила	-5.523	16.543	-10.161
7.	Осигурање робе у превозу	404.643	422.073	159.386
8.	Осигурање имовине од пожара и природних сила	-932.551	3.118.457	2.530.256
9.	Осигурање осталих штета на имовини	2.670.515	3.099.589	2.881.980
10.	Осигурање од одговорности за моторна возила	95.696.943	96.582.821	101.574.408
11.	Осигурање од грађанске одговорности за ваздухоплове	28.971	39.780	91.364
12.	Осигурање од опште одговорности за бродове	3.962	6.280	9.509
13.	Осигурање од опште грађанске одговорности	-187.905	1.135.853	724.931
14.	Осигурање кредита	190.235	358.213	412.026
15.	Осигурање гаранција	13.628	13.282	15.048
16.	Осигурање од различитих финансијских губитака	243.498	324.295	464.817
17.	Осигурање трошкова правне заштите	0	0	171
18.	Осигурање помоћи	-12.530	18.525	7.204
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	108.876.185	115.328.942	118.484.669
19.	ЖИВОТНО ОСИГУРАЊЕ	7.629.282	8.257.368	8.655.323
	УКУПНО	116.505.467	123.586.310	127.139.992

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Укупан технички резултат, у 2021. години био је позитиван, што указује да је укупна премија била довољна за измирење обавеза према осигураницима, корисницима осигурања и трећим оштећеним лицима. Посматрано појединачно по врстама осигурања, код осигурања пловила технички резултат је био негативан, а који материјално није значајан.

2.3.6. Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио

Рацио штета представља однос мјеродавних штета и мјеродавне премије, док рацио трошкова представља учешће трошкова спровођења осигурања у обрачунатој премији. Комбиновани рацио показује резултат пословања прије укључивања резултата од улагања, а рачуна се као збир рациа трошкова и рациа штета.

У наредном табеларном прегледу приказани су рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио за неживотна осигурања, израчунати на основу збирних износа напријед наведених позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 25: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио

О П И С	2019.	2020.	2021.
Рацио штета (%)	36,1	34,9	35,1
Рацио трошкова (%)	41,6	42,4	39,4
Комбиновани рацио (%)	77,7	77,3	74,6

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Уколико је комбиновани рацио мањи од 100, разлика између 100 и комбинованог рациа представља позитиван резултат из послова осигурања, а уколико је комбиновани рацио већи од 100, та разлика представља негативан резултат из послова осигурања.

Са стањем на дан 31.12.2021. године, комбиновани рацио је био испод 100, што значи да је остварен позитиван резултат из послова осигурања. Повећање рациа штета је повезано са повећањем износа исплаћених обавеза из осигурања, док је мањи раст трошкова спровођења осигурања у односу на раст обрачунате премије резултирало смањењем рациа трошкова.

2.3.7. Показатељи рентабилности

У наредном табеларном прегледу приказана је рентабилност имовине и рентабилност властитих средстава, израчуната на основу збирних износа позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 26: Показатељи рентабилности

О П И С	2019.	2020.	2021.
Поврат на активу (ROA %)	5,3	6,0	5,4
Поврат на укупни капитал (ROE %)	17,1	20,0	18,5

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Показатељ рентабилности имовине (ROA) рачуна се као однос нето резултата периода и просјечне активе, а представља мјеру приноса на укупну активу. Показатељ рентабилности капитала (ROE) представља однос између нето резултата периода и просјечног капитала, а показује колики је поврат на уложени властити капитал. Смањење вриједности наведених показатеља произилази из смањења износа нето резултата периода, уз истовремени, али нижи, пораст просјечних износа активе и капитала. Независно од наведеног рентабилност је и даље на задовољавајућем нивоу.

2.3.8. Остали показатељи пословања

У наредном табеларном прегледу приказани су остали показатељи пословања, израчунати на основу збирних износа позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 27: *Остали показатељи пословања*

О П И С	2019.	2020.	2021.
Премија по запосленом (КМ)	148.589	142.983	156.243
Укупан приход по запосленом (КМ)	166.034	169.897	180.839
Добит по запосленом (КМ)	16.838	19.987	19.348
Добит/Укупан приход (%)	10,1	11,8	10,7
Рацио солвентности (%)	74,2	80,5	75,8
Општа ликвидност (%)	5,0	5,1	4,6

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Са стањем на дан 31.12.2021. године, премија по запосленом и укупан приход по запосленом су били већи, у односу на исти дан претходне године, што произилази из већег износа обрачунате премије и укупних прихода. Добит по запосленом је мања из разлога што је и нето резултат и број запослених мањи у односу на претходну годину. Иако је смањен, рацио солвентности и даље показује да солвентност није била угрожена. Коефицијент опште ликвидности био је значајно већи од 1, што одражава способност измирења обавеза у роковима доспијећа.

3. ДОБРОВОЉНО ПЕНЗИЈСКО ОСИГУРАЊЕ

3.1.1. Друштво за управљање добровољним пензијским фондом

Дјелатност добровољног пензијског осигурања, у извјештајном периоду, обављало је једно друштво за управљање добровољним пензијским фондом, а то је: Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука.

Према структури власништва, са стањем на дан 31.12.2021. године, Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука је било у већинском страном власништву са учешћем од 67% у укупном капиталу („Triglav rokojninska družba“ д.д. Љубљана 34%, „European Bank for Reconstruction and Development“ 16,5% те „Enterprise Expansion Fund“ 16,5%) и домаћем власништву од 33% (Пензијски резервни фонд Републике Српске а.д. Бања Лука).

У наредној табели је приказана скраћена шема биланса стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом, са стањем на дан 31.12.2020. и 31.12.2021. године.

Табела 28: Биланс стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом

ПОЗИЦИЈА	31.12. 2020.	%	31.12.2021.	%	Индекс 2021/20
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
АКТИВА					
А. СТАЛНА СРЕДСТВА	1.087.542	41,2	1.232.155	45,3	113,3
I - Нематеријална средства	4.608	0,2	3.899	0,1	84,6
II - Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине	82.934	3,1	65.397	2,4	78,9
III - Биолошка средства и средства културе					
IV - Дугорочни финансијски пласмани	1.000.000	37,9	1.162.859	42,8	116,3
V - Одложена пореска средства					
Б. ТЕКУЋА СРЕДСТВА	1.550.296	58,8	1.488.375	54,7	96,0
I - Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји					
II - Краткорочна потраживања, краткорочни пласмани и готовина	1.550.296	58,8	1.488.375	54,7	96,0
III - Одложена пореска средства					
В. ПОСЛОВНА СРЕДСТВА	2.637.838	100,0	2.720.530	100,0	103,1
Г. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА					
Д. ПОСЛОВНА АКТИВА	2.637.838	100,0	2.720.530	100,0	103,1
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА					
Е. УКУПНА АКТИВА	2.637.838	100,0	2.720.530	100,0	103,1
ПАСИВА					
А. КАПИТАЛ	2.566.775	97,3	2.618.069	96,3	102,0
I - Основни капитал	4.400.000	166,8	4.400.000	161,7	100,0
II - Уписани неуплаћени капитал					
III - Емисиона премија					
IV - Емисиони губитак					
V - Резерве					
VI - Ревалоризационе резерве					
VII - Нереализовани добити по основу финансијских средстава расположивих за продају	0	0,0	97.267	3,6	-
VIII - Нереализовани губити по основу финансијских средстава расположивих за продају	194	0,0	0	0,0	-
IX - Нераспоређени добитак					
X - Губитак до висине капитала	1.833.031	69,5	1.879.198	69,1	102,5
1. Губитак ранијих година	1.374.636	52,1	1.833.031	67,4	133,3
2. Губитак текуће године	458.395	17,4	46.167	1,7	10,1

ПОЗИЦИЈА	31.12. 2020.	%	31.12.2021.	%	Индекс 2021/20
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
Б. РЕЗЕРВИСАЊА, ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ И РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ	760	0,0	842	0,0	110,8
В. ОБАВЕЗЕ	70.303	2,7	101.619	3,7	144,5
I - Дугорочне обавезе	0	0,0	54.659	2,0	-
II - Краткорочне обавезе	70.303	2,7	46.960	1,7	66,8
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА	2.637.838	100,0	2.720.530	100,0	103,1
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА					
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	2.637.838	100,0	2.720.530	100,0	103,1

Извор: Финансијски извјештаји

Вриједност пословне активе и пасиве са стањем на дан 31.12.2021. године износила је 2.720.530 КМ и у односу на стање на дан 31.12.2020. године, била је већа за 82.692 КМ или 3,1%. У структури пословне активе стална средства учествују са 45,3%, а текуће средства са 54,7%.

Стална средства су се повећала 13,3%, а чине их нематеријална средства (0,3%), некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине (5,3%), те дугорочни финансијски пласмани (94,4%). Дугорочни финансијски пласмани повећали су се за 16,3%, а односили су се на учешће у капиталу других правних лица (4,7% укупних дугорочних финансијских пласмана) и финансијска средства расположива за продају - обвезнице чији је емитент Република Српска (95,3% укупних дугорочних финансијских пласмана). Текућа средства су се смањила за 4,0%, а чине их краткорочна потраживања (3,0%), краткорочни финансијски пласмани (91,5%), готовина (4,0%), те активна временска разграничења (1,5%). Краткорочни финансијски пласмани су се односили на финансијска средства означена по фер вриједности кроз биланс успјеха (удјели у отвореним инвестиционим фондовима) и на орочене депозите.

У пословној пасиви, капитал је учествовао са 96,3%, а обавезе са 3,7%. Капитал је износио 2.618.069 КМ и био је мањи од износа акционарског капитала за износ оствареног губитка до висине капитала у износу од 1.879.198 КМ увећаног за износ нереализованих добитака по основу финансијских средстава расположивих за продају у износу од 97.267 КМ. Обавезе су се повећале за 44,5%, а односиле су се на дугорочне обавезе по финансијском лизингу и краткорочне обавезе. Повећање обавеза нема материјалну значајност због малог учешћа ове позиције у пословној пасиви (3,7%).

У наредној табели приказана је скраћена шема биланса успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом, за 2020. и 2021. годину.

Табела 29: Биланс успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом

ПОЗИЦИЈА	2020.	%	2021.	%	Индекс 2021/20
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Пословни приходи	219.339	75,4	425.726	80,8	194,1
II - Пословни расходи	728.370	97,2	556.623	97,1	76,4
Б. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК					
В. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК	509.031		130.897		25,7
Г. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Финансијски приходи	45.407	15,6	43.942	8,3	96,8
II - Финансијски расходи	220	0,0	3.581	0,6	1.627,7

ПОЗИЦИЈА	2020.	%	2021.	%	Индекс 2021/20
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
Д. ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ					
Ђ. ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ	463.844		90.536		19,5
Е. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
И - Остали приходи	2.030	0,7	672	0,1	33,1
II - Остали расходи	760	0,1	82	0,0	10,8
Ж. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА	1.270		590		46,5
З. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА					
И. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
И - Приходи од усклађивања вриједности имовине	24.179	8,3	57.041	10,8	235,9
II - Расходи од усклађивања вриједности имовине	20.000	2,7	13.262	2,3	66,3
Ј. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	4.179	0,0	43.779		1.047,6
К. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
Л. НЕТО ДОБИТАК И НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА					
И - Нето добитак периода					
II - Нето губитак периода	458.395		46.167		10,1
УКУПНИ ПРИХОДИ	290.955	100,0	527.381	100,0	181,3
УКУПНИ РАСХОДИ	749.350	100,0	573.548	100,0	76,5

Извор: Финансијски извјештаји

Укупни приходи, у 2021. години, су износили 527.381 КМ, а у оквиру којих су пословни приходи учествовали са 80,8% (приходи од улазних накнада и накнада за управљање друштвом), финансијски приходи са 8,3%, приходи од усклађивања вриједности имовине са 10,8% те остали приходи са 0,1%. На повећање пословних прихода (94,1%) имало је значајније повећање прихода од накнада за управљањем друштвом, те повећање прихода од улазних накнада. Финансијски приходи су мањи за 3,2%, а чине их приходи од камата на обвезнице, приходи од камата на депозите и приходи од амортизације дисконта. Приходи од усклађивања вриједности имовине се односе на приходе од усклађивања вриједности краткорочних финансијских пласмана, док смањење остали прихода, с обзиром на њихово учешћем од 0,1% у укупним приходима, није материјално значајно.

Укупни расходи су износили 573.548 КМ, а чинили су их пословни расходи (97,1%) финансијски расходи (0,6%), расходи од усклађивања вриједности имовине (2,3%) и остали расходи (82 КМ). Пословни расходи су се смањили за 23,6%, а на што је углавном утицало смањење ставки трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода и трошкови производних услуга. Номинално посматрано износи на позицијама финансијских расхода, расхода од усклађивања вриједности имовине и осталих расхода, немају материјални значај на промјену нето резултата, без обзира на њихове релативне промјене.

Нето резултат периода је губитак у износу од 46.167 КМ и мањи је за 89,9% у односу на исти период претходне године.

3.1.2. Добровољни пензијски фонд

У оквиру дјелатности добровољног пензијског осигурања, организован је један добровољни пензијски фонд, а то је: Европски добровољни пензијски фонд Бања Лука (у даљем тексту: фонд). Овим фондом управља Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука. Фонд је организован, као отворени добровољни пензијски фонд, ради прикупљања новчаних средстава добровољном уплатом пензијског доприноса од стране обвезника уплате и улагања тих средстава с циљем повећања вриједности имовине.

Са стањем на дан 31.12.2021. године, укупан број активних чланова фонда био је 33.321, што је за 3.940 чланова или 13,4% више у односу на исти дан претходне године. Од укупног броја активних чланова, 99,7% је приступило добровољном пензијском фонду путем пензијских планова, при чему је путем пензијских планова јавних предузећа и јавних институција приступило 96,4% укупно активних чланова фонда. Просјечна старост чланова добровољно пензијског фонда била је око 46,6 година. Просјечан износ акумулираних средстава износи 516 КМ по члану фонда.

У наредној табели приказана је скраћена шема биланса стања добровољног пензијског фонда, са стањем на дан 31.12.2020. и 31.12.2021. године.

Табела 30: Биланс стања добровољног пензијског фонда

ПОЗИЦИЈА	31.12.2020.	%	31.12.2021.	%
	Износ (КМ)		Износ (КМ)	
А. УКУПНА ИМОВИНА	8.596.330	100,0	17.571.213	100,0
I - Готовина	271.362	3,2	1.101.874	6,3
II - Улагања фонда	8.273.283	96,2	16.342.718	93,0
III - Потраживања	7.789	0,1	13.363	0,1
IV - Одложена пореска средства				
V - Активна временска разграничења	43.896	0,5	113.258	0,6
B. ОБАВЕЗЕ	71.607	100,0	151.191	100,0
I - Обавезе по основу пословања фонда	39.926	55,8	104.139	68,9
II - Обавезе по основу трошкова пословања	1.214	1,7	2.126	1,4
III - Обавезе према друштву за управљање	26.027	36,3	42.206	27,9
IV - Краткорочне финансијске обавезе				
V - Дугорочне обавезе				
VI - Остале обавезе фонда				
VII - Одложене пореске обавезе				
VIII - Пасивна временска разграничења				
IX - Обавезе по основу чланства	4.440	6,2	2.720	1,8
В. НЕТО ИМОВИНА ФОНДА	8.524.723		17.420.022	
Г. КАПИТАЛ	8.524.723		17.420.022	
I - Основни капитал	8.505.023		17.236.434	
II - Капиталне резерве				
III - Ревалоризационе резерве	16.531		144.251	
IV - Резерве из добити				
V - Нераспоређена добит	3.517		9.318	
1. Нераспоређена добит ранијих година			3.169	
2. Нераспоређена добит текуће године			6.149	
VI - Непокривени губитак	-348			
1. Непокривени губитак ранијих година				
2. Непокривени губитак текуће године	-348			
VII - Нереализовани добитак/губитак			30.019	
Д. БРОЈ ЕМИТОВАНИХ АКЦИЈА/УДЈЕЛА	823.886,9251472		1.662.364,476836	
Ђ. НЕТО ИМОВИНА ПО УДЈЕЛУ/АКЦИЈЕ	10,34696		10,47906	
Е. ВАНБИЛАНСНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ				

Извор: Финансијски извјештаји

Укупна имовина фонда са стањем на дан 31.12.2021. године износила је 17.571.213 КМ и била је два пута већа у односу на стање на дан 31.12.2020. године. У укупној имовини највеће учешће имају улагања фонда и то значајније улагање у финансијска средства расположива за продају (87,6%), а односи се на улагања у обвезнице (85,9% укупних улагања фонда) и улагања у акције (1,7% укупних улагања фонда). Поред тога, ову позицију чине и депозити и пласмани, а односе се на депозите код пословних банака и који су учествовали у улагањима фонда са 10,5%, те улагања у удјеле отворених инвестиционих фондова који чине 1,9% улагања. Остале ставке (готовина, потраживања и активна временска разграничења) укупно учествују са 7,0%, у укупној имовини.

Обавезе су се повећале два пута у односу на стање на дан 31.12.2020. године, а односе се на обавезе по основу улагања у хартије од вриједности (68,9%), обавезе према друштву за управљање (27,9%), те обавезе према чланству и обавезе по основу трошкова пословања (укупно учествују са 3,2%).

Нето имовина фонда износила је 17.420.022 КМ и била је већа за два пута у односу на стање на дан претходне године. Број емитованих удјела тј. број уписаних обрачунских јединица износио је 1.662.364,476836, а нето вриједност по удјелу 10,47906 КМ.⁸ Стопа приноса на нето имовину добровољног пензијског фонда у извјештајном периоду износила је 1,28072%.

У наредној табели приказана је шема скраћеног биланса успјеха добровољног пензијског фонда, за 2020. и 2021. годину.

Табела 31: Биланс успјеха добровољног пензијског фонда

ПОЗИЦИЈА	2020.	2021.
	Износ (КМ)	Износ (КМ)
А. РЕАЛИЗОВАНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ		
I - Пословни приходи	105.474	305.646
II - Реализовани добитак		
III - Пословни расходи	105.822	294.053
IV - Реализовани губитак		
V - Реализовани добитак/губитак	-348	11.594
VI - Финансијски приходи		
VII - Финансијски расходи		
Б. РЕАЛИЗОВАНИ ДОБИТАК / ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	-348	11.594
В. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ		
Г. РЕАЛИЗОВАНИ ДОБИТАК / ГУБИТАК ПОСЛИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	-348	11.594
Д. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ	-15.396	152.294
I - Нереализовани добици		157.739
II - Нереализовани губици	15.396	5.445
Ђ. УКУПНИ НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИТИ (ГУБИЦИ) ФОНДА	-15.396	152.294
Е. ПОВЕЋАЊЕ (СМАЊЕЊЕ) НЕТО ИМОВИНЕ ОД ПОСЛОВАЊА ФОНДА		
1. Повећање нето имовине фонда	0	163.888
2. Смањење нето имовине фонда	15.744	0

Извор: Финансијски извјештаји

⁸ Вриједност обрачунске јединице фонда на дан вредновања утврђује се дијелењем вриједности нето имовине фонда са укупним бројем обрачунских јединица. Укупан број обрачунских јединица фонда, на дан вредновања, израчунава се на начин да се број обрачунских јединица од последњег дана за који је обрачуната вриједност обрачунске јединице фонда, увећа за број обрачунских јединица који је добијен евидентирањем обрачунских јединица на индивидуалне рачуне чланова фонда на основу запримљених уплата, те умањи за број обрачунских јединица који је добијен престанком чланства на дан вредновања.

У 2021. години пословни приходи су већи за 2,9 пута у односу на претходну годину, значајније због повећања прихода од камата, које и имају највеће учешће у пословним приходима (78,7%). Пословни расходи су се повећали за 2,8 пута, због повећања накнада друштву за управљање.

Поред реализованог добитка у износу од 11.594 КМ, остварен је и нереализовани добитак фонда у износу од 152.294 КМ, тако да је укупно повећање нето имовине од пословања фонда износило 163.888 КМ.